

Detektiv

leto I
številka 2
december 1999

Zasebna detektivska dejavnost – vizija

prof. dr. Janez Pečar

*Sužnji zakonov smo zato,
da smo lahko svobodni.*

Marcus Tullius Cicero (106–43 pr. n. š.)

Od takrat, ko je Cicero, politik, filozof, književnik in sploh mislec, prišel do spoznanja, kaj naj bi bil človek v razmerju do zakonov, sta pretekli več kot dve tisočletji. Morda se mu je zdelo pomembno poudariti ta odnos že zaradi tega, ker takratna družba, v kateri je ži-

vel, kljub občudujoči dovršenosti rimskega prava vendarle še ni potrebovala tolikšne regulacije, kakršno poznamo danes pred začetkom tretjega tisočletja in še posebej zaradi slovenskih prizadevanj za vstop v Evropsko unijo.

nadaljevanje na 30. strani

Strogo častno razsodišče

Izključitev iz zbornice in odvzem licence, javni opomini

Niko Jurišič

Na zahtevo upravnega odbora Detektivske zbornice Republike Slovenije je predsednik častnega razsodišča izdal sklep o uvedbi disciplinskega postopka zoper detektive, ki so kršili svoje obveznosti do zbornice, to je, da so neredni plačniki članarine (3. točka 15. člena poslovnika o delu častnega razsodišča Detektivske zbornice Republike Slovenije – DeZRS).

Kljub večkratnemu opominjanju, je na žalost še vedno nekaj kolegov, ki svojih obveznosti do zbornice ne izpolnjujejo.

nadaljevanje na 31. strani

Karikatura Aljona Primožič

Detektivska zbornica Republike Slovenije in uredništvo glasila Detektiv želita vsem svojim članom in bralcem prijetno praznovanje, veliko zdravja in uspešno rešenih primerov v letu 2000!

V TEJ ŠTEVILKI

- Pisanja strupenega peresa
- Subjekti zasebnega varstva ...
- Kako je nastala DeZRS

PRILOGA

- Poslovniki DeZRS
- Sporazum MNZ – DeZRS
- Posredovanje osebnih podatkov iz evidenc

Zasebna detektivska dejavnost – vizija

prof. dr. Janez Pečar

nadaljevanje s prejšnje strani

Prav zadnja okoliščina nas sili k prilagajanju evropskemu pravu, ki grozi z izgubljanjem državne suverenosti in splošnim utapljanjem v procesih globalizacije. Omejevana suverenost Brežnjeva se nam po desetletjih znova pojavlja, vendar z druge strani nekdanje železne zavesse. In v ta sklop problematiziranja svobode antičnega misleca sodi tudi sedanja nedržavna ali, bolje rečeno, zasebna detektivska dejavnost, ne toliko zaradi začetne pravne nedorečenosti, ki izraža poglede države nanjo, temveč tudi zaradi prihodnosti, kolikor jo je mogoče domnevati.

Zapostavljene žrtve

Že pred desetletji je znani norveški kriminolog Niels Christis poudaril, da si je država skozi zgodovino prilastila konflikt med oškodovancem in njegovim povzročiteljem zla. Od tedaj pa se skoraj ves čas zaradi prikladnosti raje ukvarja z dejanjem in storilcem kot pa z žrtvijo, ki jo še danes pušča vnemar ali prepušča njene stiske v reševanje drugim, paradržavnim, nedržavnim ali celo povsem zasebnim mehanizmom.

Če gre za ravnanje s konflikti, povzročeni z najrazličnejšim oškodovanjem, pa so zlasti po francoski revoluciji očitni: pravna urejenost odnosov med ljudmi na najrazličnejših področjih, na katere vplivata kultura in civilizacija; politično-gospodarski in družbeni napredek; razvoj znanosti in tehnike vključno s tehnologijo; izboljšanje človeškega življenja in predvsem njegova informatizacija. Upravljanje s povzročitelji zla je čedalje bolj humano, kar potrjujejo prizadevanja mednarodnih or-

ganizacij – vključno z Združenimi narodi – za abolicijo smrtne kazni in druge spremembe v ravnanju z devianti ter družbeno odzivanje zoper stiske in težave, ki jih povzročajo, tja do prenašanja nekoč kaznovanega delovanja na pomirjanje in poravnavanje. To se dogaja tudi pri nas (glej 161a. člen ZKP).

Upadanje represivnosti

Smo torej v času splošnega upadanja represivnosti in naraščanja potreb po zagotavljanju človekovih pravic in državljanskih svoboščin z nedržavnim zagotavljanjem.

Hkrati pa je sleherna država, tudi zaradi svoje nemoči ali zaradi težav pri svojem porazdeljevanju pravičnosti, čedalje bolj neučinkovita, če ne celo krivična – prisiljena polagoma prepuščati del svojih pristojnosti drugim organom, ki niso to, kar je ona sama. To prav tako velja za detektivsko ali preiskovalno, poizvedovalno ali še kakšno drugo podobno dejavnost, ki smo ji od sprejetja Zakona o detektivski dejavnosti junija 1994 priče tudi pri nas. Detektivska dejavnost ima sicer širši pomen od tistega, ki ga ureja imenovani predpis (glej npr. SSKJ I, s. 386), toda ta vendarle obravnava tisti del dogajanja, ki ga ne upravlja država, ampak zasebnitvo. Zato je zakon že v svojem naslovu pomanjkljiv, čeprav z vsebino določa, za kaj sploh gre.

Strah pred 'konkurenco'

Sedanja normativizacija 'detektivske' dejavnosti odseva pogled državne policije na to področje, iz katerega vejata sumničavost in nezaujanje ter strah pred zasebno kon-

kurenco, kar je normalen pojav povsod po svetu. Nihče namreč nima rad tekmecev na istem področju delovanja, kjer lahko prihaja do spopada interesov ali celo prehajanja kadrov z ene strani na drugo. Toda bližnja prihodnost, četudi bomo še tako vezani na evropeizacijo policijskega in drugega prava, ki je z njim kakorkoli povezano, vključno s kaznovanim in seveda tudi detektivskim, bo prinesla korenite spremembe in zahteve na političnem, gospodarskem, finančnem, socialnem in drugih področjih tja do tehnološkega. Državno nadzorstvo jim bo čedalje manj kos, obenem pa bo vedno dražje in vedno manj dosegljivo, kadar bi ga potrebovali. Pričakovanja pa bodo nujno rojevala nove zahteve tako političnih strank kot bogatih in družbenih elit ter posameznikov, ki bodo hoteli več varstva in več informacij od tistih, ki jih omogoča država nasploh in ob kolikor toliko za vse enakem pravu. Družbena diferenciacija, vključno z diskriminacijami različnih vrst, bo nujno pripeljala do osipanja marginalnih državnih vlog ob razdržavljanju posameznih državnih funkcij, toda z njihovo čedalje bolj pospešeno komercializacijo.

Varnost – tržno blago

Večine varnostnih, preiskovalnih, poizvedovalnih in podobnih storitev namreč ni mogoče preprosto opustiti, ker so nujno potrebne, zato pa se jih splača prepuščati ustreznemu 'tržišču' kot nekaj, kar je mogoče prodajati ali kupovati kot storitev. Osrednje merilo za to pa bo zadovoljstvo uporabnikov s storitvami, ki jih potrebujejo. Tu pa je država najbolj ogrožena, ker ji

nikoli ne gre za potešitev posameznika, temveč ji gre za splošni vtis, ki ga navadno utemeljuje z uradnimi statistikami, pri čemer ji zasebni občutki nikoli niso vodilo za uspešnost.

S tem pa se hkrati s stopnjo ogrožanja ali pričakovanj v prihodnosti na prenekaterih področjih pojavljajo potrebe po razširjeni zasebni detektivski dejavnosti, ki je sploh še ni mogoče napovedovati, ker ne vemo, kakšna bo prihodnost. Vsekakor pa je glede na domneve lahko reči, da je tudi na Slovenskem zasebna detektivska dejavnost na pohodu, četudi bi nas omejevala misel: »Popotnik, tu ni poti, pot je, če greš naprej.« In če je temu tako, potem tudi detektivski zbornici marsikdaj ne gre popuščati pred državo, saj se 'zasebni detektivi', tako po intelektualni kot po docela pragmatični plati vedno bolj uveljavljajo kot pomembni del našega 'nadzorstvoslovja' in notranje varnosti.

Strogo častno razsodišče

Izključitev iz zbornice in odvzem licence, javni opomini

Niko Jurišič

nadaljevanje z naslovne strani

Pri tem navajajo, da ne opravljajo detektivske dejavnosti zaradi bolezni oziroma trenutne nezmožnosti za delo ali pa zaradi dejstva, da so redno zaposleni nekje drugje, ali pa enostavno zato, ker to dejavnost opuščajo. Predlagajo nižjo članarino, zamrznitev licence ali pa začasno oprostitev plačevanja.

Upravni odbor zbornice je na več sejah obravnaval to problematiko in argumente neplačnikov, vendar so bili sklepi vedno enaki, to je, da morajo vsi imetniki detektivske licence izpolnjevati svoje obveznosti do zbornice, ne glede na to, ali dejavnost opravljajo ali ne. Pri tem so ključnega pomena argumenti enakopravnosti med člani zbornice, pomembnosti članarine kot vira sredstev za normalno izvaja-

nje funkcij zbornice (ki so v interesu detektivov), odnosa do kolegov, ki plačujejo, pa tudi ne opravljajo detektivske dejavnosti ter na koncu možnosti vrnitve licence in prenehanje opravljanja dejavnosti, v skladu z veljavnimi predpisi zbornice.

Upravni odbor zbornice v skladu s svojo pristojnostjo (12. člen statuta zbornice) vsako leto ob koncu leta določi višino članskega prispevka – članarino za prihodnje leto. Detektivi izpolnijo svojo obveznost s plačilom računa na žiro račun zbornice, potem ko prejmejo ustrezen račun.

Prva obravnava pred senatom častnega razsodišča (prvič od obstoja zbornice) je bila 25. 11. 1999. Nanjo je bilo vabljenih 14 zasebnih detektivov, neplačnikov članarine, od tega so se trije obravnave udeležili osebno in poslali svoj zagovor, štirje so svojo odsotnost pisno opravičili, trije so pred obravnavo svojo obveznost poravnali (eden je na obravnavo prišel), štirje pa na obravnavo niso prišli in svoje odsotnosti tudi niso opravičili.

Senat častnega razsodišča je v skladu s 26. členom statuta zbornice, sprejel naslednje odločitve – disciplinske ukrepe:

- **trem zasebnim detektivom je izrekel opomin;**
- **enemu odvzem licence in izključitev iz DeZRS;**
- **dvema se postopek ustavi;**
- **za osem zasebnih detektivov se obravnava ponovno razpiše.**

Postopki še niso zaključeni, ker imajo obravnavani možnost ugovora na upravni odbor zbornice.

Uporaba pretveze v detektivski praksi

O tem, ali lahko zasebni detektiv uporabi pretvezo, da pride do iskanega podatka ali ne, je bilo prelitega ogromno črnila. Ima svoje nasprotnike in zagovornike in tiste, ki so nekje vmes. Načeloma naj je zasebni detektiv ne bi uporabljal, a včasih brez nje ne gre. **Barry Smith** iz DA De Beauvoir-Smith Ltd. iz Londona pravi, da mora zasebni detektiv, preden uporabi pretvezo, najprej premisliti o naslednjem:

Ali bom s to pretvezo:

- *Komurkoli povzročil škodo na kakršenkoli način?*
- *Storil kakšno kaznivo dejanje?*
- *Koga pahnil v položaj, da bo storil kaznivo dejanje?*
- *Prekršil katerikoli zakon, pravilnik ali objavljen postopkovnik?*
- *Prekoračil meje splošno veljavnih moralnih načel in spodobnosti, zaradi česar bi me lahko kritizirali?*

- *Bom to pretvezo lahko opravičil in zagovarjal kot priča na sodišču?*

Če je odgovor na katerokoli teh vprašanj pozitiven, razen na zadnje, ste v veliki nevarnosti, da se znajdete v resnih težavah.

Rešitev problema je preprosta: če niste prepričani v legalnost svojega početja, če vam je uporaba kakšne pretveze neprijetna, je ne uporabite. Za detektiva je zelo pomembno, da razlikuje med še dovoljenimi pretvezami in tistimi, ki so nezakonite, predvsem pa mora spoštovati kodeks detektivske poklicne etike.

(iz knjige: E. Posega in A. Dvoršak: Skrivnosti zasebnih detektivov)

Pisanja strupenega peresa

Kako odkrivamo avtorje, pisce in odpošiljatelje anonimk

Andrej Dvoršak

Fritz Cohen, uveljavljeni angleški grafolog, je zapisal:

»Kaj je ime?«

»Je podpis.«

»Kaj je v podpisu?«

»Več kot v imenu.«

Zato je razumljivo, da mnogi svojih pisanj ne podpisujejo, ampak pod njih postavljajo le imena ali še teh ne. To so tako imenovana anonimna pisanja ali pisanja strupenega peresa, ki jih Zakon o detektivski dejavnosti omenja v svojem 9. členu in daje detektivom pravico, da odkrivajo njihove pisce ali odpošiljatelje.

Anonimna pisanja so vsa pisanja, ki jih pisci iz določenih razlogov niso podpisali, pogojno k njim lahko prištevamo tudi pisanja, pod katerimi so se podpisali z izmišljenim ali lažnim imenom, psevdonimom, za katerega se ne da ugotoviti, kateri osebi pripada. Je pisanje, ki naslovniku ali prejemniku onemogoča neposreden stik z avtorjem, ki zauja papirju ali drugemu mediju (disketi – Hobotnica I. in II.) tisto, česar si ne upa sam povedati naglas, ker ve, da je neresnično, netočno, nedokazljivo, hudo bremeni neko osebo ali več oseb, je vulgarno, nepodobno itn. Psevdonime običajno uporabljajo avtorji v publicistiki, žurnalizmu, pesniki in pisatelji, pa tudi pisci političnih spisov, pamfletov in paskvilov.

Razlogi za uporabo psevdonimov ali opustitev podpisa so različni. V časnikarstvu denimo zato, ker se časnikar ne želi podpisati pod članek, ki ga mora napisati po naročilu urednika in za katerega meni, da je pod »njegovim nivojem« ali da bi lahko imel zaradi njega sitnosti (konkurenčna klavzula, sodni pre-

gon, grožnje, zasmehovanje itn). Pisatelji se raje skrijejo za psevdonim in počakajo na kritike. Ljudje z uglednimi poklici in visokim družbenim statusom pogosto ne želijo javno nastopati kot avtorji, medtem ko v politiki zamegljevanje imena doseže dodatne cilje ali oteži sodni pregon. So pa še drugi razlogi.

Neopazni pisci anonimk

Zasebni detektivi se pri odkrivanju piscev anonimnih pisanj najpogosteje srečujemo z osebo, ki je notranje zadržana v izražanju in

obnašanju. Običajno gre za psihično motenega človeka, pravega mizantropa ali ljudomrzneža, ki sicer ni opazen in ki nikoli nikogar verbalno ne napade ali pa to stori le redkokdaj. V anonimnih pisanjih se takšne osebe prelevijo v svoj drugi jaz in uporabljajo slog in jezik, ki ga v običajnem življenju zavračajo in jim ga okolica ne bi nikoli pripisala. Anonimno pisanje je zanje sredstvo in način, s katerim se lahko izrazijo in sporočijo tisto, česar sicer ne more-

jo oziroma ne bi mogli javno izgovoriti ali napisati.

Za preiskovalca je najpomembnejše vedenje, kako se lotiti preiskovanja anonimnega pisanja.

Teoretično naj bi tisti, ki prejme anonimno pisanje, ravnal z njim posebno skrbno po določeni proceduri.

Značilno je, da prvo anonimno pisanje, ki ga dobi prejemnik ne pričakovano, odpre enako kot vse druge podobne pošiljke. Toda takoj ko ugotovi, da gre za pismo strupenega peresa, mora prekiniti običajne postopke in storiti vse, da zavaruje sledi na njem. Ni namreč avtorja in pošiljatelja anonimnega pisanja, ki na svojem izdelku ne bi pustil sledi, torej svojega »podpisa«. To so lahko prstne sledi, sledi sline, značilna oblika besedila, naslova, makropoteze črk, odtisi in značilni znaki tiskalnika ali fotokopirnega stroja, poštni žig, izbira znamke, lepilo, izbor papirja in/ali izrezkov itn.

Osebo, ki je prejela anonimno pisanje in je stopila v stik z zasebnim detektivom ali organi pregona, je potrebno opozoriti, da če prejme še kakšno podobno pošiljko, naj je ne odpira sama, ampak naj jo zaščiti s papirno ovojnico ter preda izvedencu za preiskave dokumentov. Če po naključju pošiljko odpre, naj papir v njej prime s pinceto ali rokavicami, ga shrani v kuverto in nato preda preiskovalcu. Sledovi na pismu lahko prispevajo k oženju kroga osumljenцев in uspešni izsleditvi pisca ali pošiljatelja anonimke.

Ravnanje z anonimko

V praksi je to povsem drugače. Prejemnik pismo odpre kakor vsako drugo, običajno vrže kuverto v smeti, pismo nato preberejo vsi v njegovi okolici in vsak na njem puusti dodatne sledove, navsezadnje, ko se odloči, da bo zadevo predal zasebnemu detektivu, je na pismu

Načrt preiskave anonimnih pisanj

opravilo	potrebno	nepotrebno	pridobiti
A podroben pregled gradiva	☐	☐	☐
B ugotavljanje posebnosti posameznih vrst gradiva in morebitnih na prvi pogled nevidnih posebnosti	☐	☐	☐
C preliminarna preiskava rokopisa - ugotavljanje značilnosti rokopisa, sloga, jezika itn.	☐	☐	☐
D primerjava z drugimi dokumenti	☐	☐	☐
E lingvistična in /ali psiholingvistična analiza besedila	☐	☐	☐
F profiliranje morebitnega pisca na osnovi ugotovljenih značilnosti	☐	☐	☐
G ugotavljanje možne vrste pisala ali tiskalnika na podlagi črnila	☐	☐	☐
H ugotavljanje vrste papirja	☐	☐	☐
I daktiloskopske analize	☐	☐	☐
J analiza lepljenja kuverte in znamke (krvna skupina, DNK)	☐	☐	☐
K izdelava spiska in vrstnega reda oseb, ki jih je potrebno izprašati za razjasnitev primera	☐	☐	☐
L izdelava vprašalnika za vsako osebo posebej	☐	☐	☐
M materiali, ki jih je potrebno še pridobiti; kje, kako, od koga	☐	☐	☐
N zunanji sodelavci, strokovnjaki, sodni izvedenci	☐	☐	☐
O ocena stroškov preiskave			
P povzetek dosedanjih ugotovitev			
R sklep			

© Andrej Dvoršak, 1997

Zasebni detektiv odključka ustrezno okence, glede na primer, ki ga obravnava.

deset ali dvajset uporabnih prstnih sledi petih ali osmih oseb in še vrsta drugih »poškodb pisma«, ki otežijo preiskavo.

Vsaka detektivska ali kriminalistična preiskava mora temeljiti na vnaprej izdelanem načrtu, ki omogoča hitrejše in natančnejše delo, posledično zmanjšuje stroške in povečuje učinkovitost.

Načrt dela vedno prilagajamo posameznemu primeru, pri čemer preiskave anonimnih pisanj niso izjema. Ker se anonimna pisanja med seboj razlikujejo, je potrebno neki splošni obrazec načrta prilagajati njihovim posebnostim. Te spremembe niso takšne, da bi morali pri vsakem primeru uporabljati nov

vzorec. Zgornji vzorec se je v praksi potrdil kot dober.

Seveda so možni še drugi vzorci, med katerimi ima vsak svoje prednosti in pomanjkljivosti. Pomembno je le to, da dobro služi namenu in je prilagojen okolju prejemnika anonimke ter okoliščinam preiskave.

Na prvi pogled je videti načrt nepotreben in preobširen, vendar gre za princip dela, ki se ne sme razlikovati, ne glede na to, za kako zapleten primer gre, možne so le prilagoditve okoliščinam, saj pogosto niso potrebne prav vse preiskave (preiskava rokopisa, jezika, sloga, črnila itn).

Zasebni detektiv, ki bo prevzel primer in bo iskal avtorja, pisca ali od-

pošiljatelja anonimnega pisanja, mora stranko opozoriti, da gre za preiskavo, ki pogosto ne pripelje do končnega cilja. Po podatkih v literaturi (Gasior, 1983) in ustni informaciji (Pavle Car) je kriminalistični službi in nekdanji Službi državne varnosti uspelo odkriti med deset in petnajst odstotkov avtorjev, piscev ali odpošiljateljev anonimnih pisanj.

V našem primeru pa se bo pojavila še ena težava. Tudi če bomo uspeli ugotoviti, kdo se skriva za strupenim peresom, bomo imeli nemalo težav s pridobivanjem dokaznega gradiva, ki ga potrebuje naša stranka za morebitni kazenski pregon.

Subjekti zasebnega varstva in nacionalno-varnostni sistem sodobne družbe

V svetu so se razvile različne možnosti varstva, ki poleg državnega varstva daje naročnikom, zasebnikom, posameznikom in drugim dodatno varstvo, predvsem pa ustrezen občutek varnosti

dr. Tomaž Čas

Tudi pri nas je prišla država, predvsem zaradi sprememb v družbenopolitični in gospodarski ureditvi, do spoznanja, da mora dovoliti delovanje tudi drugim nadzorstvenim mehanizmom, ne le tistim, ki jih ima sama. S sprejetjem Zakona o zasebnem varovanju in o obveznem organiziranju službe varovanja in Zakona o detektivski dejavnosti (Uradni list RS, št. 32/94, z dne 10. 6. 1994) tudi mi stopamo na pot, ki je drugod po Evropi in svetu že dokaj utrjena in vsakdanja. Vsakdanja je predvsem zato, ker izhaja iz različnih oblik lastnine in iz potreb po varnosti, ki presegajo zmogljivosti države, ki naj bi jo nudila po izhodiščih, za katere so pomembni varnostni interesi tako države kot posameznika oziroma njegovih skupin. Ob tem lahko rečemo, da zahtevajo nove oziroma drugačne oblike lastnine (državne, družbene, zasebne, privatne, društvene itn.) tudi drugačno oziroma novo obliko varovanja. To lahko poimenujemo kot zasebno oziroma novim razmeram prilagojeno varstvo (Čas, 1995: 23).

To varstvo je pravnoformalno dosegljivo vsem, dejansko pa ne, saj ga je potrebno plačati, kar ustvarja nove probleme. Kdor ima denar, ima zagotovljeno visoko stopnjo varnosti, kdor ga nima, je odvisen od države, ki lahko zagotavlja le določen obseg varnosti, in sicer tisti del, ki ga glede na pozitivno zakonodajo mora zagotavljati. Kakorkoli gledamo na to, s strani države ali s strani zasebnika, je varnost vselej odvisna od cene oziroma vložka, ki ga je nekdo (država, naročnik,

zasebnik itn.) voljan vložiti vanjo, in od strokovne usposobljenosti ter profesionalnega ravnanja tistega, ki je dolžan zagotavljati varnost, oziroma od tistega, ki ponuja varnost za denar. Pri tem pa se postavlja vprašanje, koliko varnosti mora zagotavljati država, oziroma kje je meja med tistim varstvom, ki ga naj zagotavlja država, in varstvom, ki ga lahko zagotavlja zasebno varstvo (zasebnovarnostne službe, detektivske družbe in detektivi).

Glede na navedeno je namen prispevka prikazati zasebno varstvo, spregovoriti o varnosti in zasebni varnosti ter prikazati zasebno varnost oziroma subjekte zasebnega varstva kot sestavino nacionalne varnosti oziroma sestavino nacionalno-varnostnega sistema sodobne družbe.

ZASEBNO VARSTVO

Država torej z Zakonom o zasebnem varovanju in o obveznem organiziranju službe varovanja ter z Zakonom o detektivski dejavnosti ponuja možnosti, ki jih doslej ni bilo, zlasti ne v taki obliki. V tem smislu se tudi varnost oziroma varstvo privatizira in je zasebnemu varstvu s svojimi mehanizmi dopuščeno, da tekmuje z lastno državo in njeno varnostno ureditvijo. Ta dvojnost (dihotomnost), ko v isti državi obstajata dve varnostni ureditvi (državna in zasebna) ustvarja precej pomislekov, zaradi česar država zasebnemu varstvu ne dopušča toliko, kot dovoljuje sama sebi. Pri varovanju moramo poleg 'državnega' upoštevati tudi pestre možno-

sti 'nedržavnega' delovanja, ki poteka kot podjetništvo z vsemi njegovimi značilnostmi, katerega cilj je dobiček, in obenem konceptualizirati potrebno stopnjo budnosti splošne javnosti. To še toliko bolj, ker sta projekt policijskega delovanja in nova zakonodaja o policiji naravnana k 'partnerstvu' z javnostjo, k ustanavljanju svetov, sosvetov, komisij in drugih dogovorjenih oblik takšnega sodelovanja, pri katerem policija predvsem v lokalni skupnosti sodeluje z »drugimi organi, organizacijami in institucijami, katerih dejavnost je usmerjena k zagotavljanju večje varnosti oziroma k spodbujanju varnostnega samoorganiziranja prebivalcev. Zato lahko govorimo tudi o trihotomiji državnega varstva, komercializiranega zasebnega varstva in državljanskem samovarovanju« (Pečar, 1998: 8). Pri tem pa je za obe obliki nedržavnega varstva značilno povečanje nadzorstvenih dejavnosti in možnost ogrožanja državljanskih pravic in osebnih svoboščin, na katere je treba nenehno opozarjati.

Komu je dovoljeno več?

Iz teh in nekaterih drugih razlogov se zasebno varstvo ne more razvijati in nastajati po svoji volji (Čas, 1995: 24), saj je zasebno varstvo, ki je v privatnih rokah, nevarno in lahko posega v človekove pravice in temeljne svoboščine. Zavedati pa se moramo, da je z obstojem zasebnega varstva njegovemu vzdrževalcu, imetniku, predvsem pa plačniku

nadaljevanje na 55. strani

Na podlagi 9. člena statuta Detektivske zbornice Republike Slovenije je skupščina zbornice na sklicu dne 27. februarja 1998 z večino glasov vseh članov zbornice sprejela

ZAČASNI POSLOVNIK O DELU SKUPŠČINE DETEKTIVSKE ZBORNICE REPUBLIKE SLOVENIJE

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta poslovnik začasno ureja organizacijo in način dela na sejah skupščine Detektivske zbornice Republike Slovenije (v nadaljevanju skupščine) ter način uresničevanja pravic in dolžnosti detektivov na skupščini.

2. člen

Delo skupščine je javno. Javnost se lahko omeji ali izključi samo, če je zaradi obravnavanja zaupnih dokumentov oziroma materialov ali iz drugih razlogov tako predpisano z zakonom.

3. člen

Skupščina zaseda na programsko volilnih rednih in izrednih sklicih.

4. člen

Seje skupščine sklicuje in vodi predsednik skupščine v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.

V primeru, da skupščina nima niti predsednika, niti podpredsednika, sejo skupščine skliče upravni odbor. Do izvolitve predsednika oziroma podpredsednika pa sejo vodi delovni predsednik.

II. PRAVICE IN DOLŽNOSTI DETEKTIVOV

5. člen

Detektivi imajo pravico in dolžnost sodelovanja pri delu skupščine na način, ki ga določa ta poslovnik.

Detektivi pri delu skupščine sodelujejo osebno.

III. NAČIN DELA SKUPŠČINE

1. Sklicevanje sej

6. člen

Seje skupščine sklicuje predsednik skupščine v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.

7. člen

Gradivo za programsko volilne in redne seje skupščine s predlogom dnevnega reda se detektivom pošlje najkasneje osem dni pred sejo skupščine.

V krajšem roku, kot je določeno v prvem odstavku tega člena ali tudi na sami seji, se lahko predloži dodatno gradivo k že posredovanemu za posamezno točko dnevnega reda.

Skupščina ne more odločati o zadevah, glede katerih detektivom ni bilo izročeno gradivo, če je odločanje takšne narave, da je vezano na gradivo.

Skupščina tudi ne more odločati o zadevah, glede katerih gradivo ni bilo predhodno predloženo upravnemu odboru, če tako zahteva statut zbornice.

8. člen

Izredno sejo skupščine pooblaščen sklicatelj skliče v primerih, ko ni pogojev za sklic redne skupščine.

Izredno sejo skliče pooblaščen sklicatelj na svojo pobudo, na zahtevo upravnega odbora ali na zahtevo najmanj ene tretjine detektivov.

Če pooblaščen sklicatelj ne skliče skupščine v petnajstih dneh od dne, ko je prejel zahtevo za sklic, jo lahko skliče tisti, ki je upravičen podati zahtevo za sklic.

2. Vodenje sej

9. člen

Pred obravnavanjem dnevnega reda predsedujoči ugotovi sklepčnost. Skupščina je sklepčna, če je po polurnem čakanju prisotna najmanj ena tretjina vseh članov zbornice.

10. člen

Pri pripravi predloga dnevnega reda praviloma sodeluje upravni odbor zbornice. Detektivni obravnavajo dnevni red, ki jim je bil v predlogu posredovan z vabilom. Vsak detektiv lahko predlaga, da se določene točke dnevnega reda umaknejo z dnevnega reda.

Dopolnjevanje dnevnega reda s točkami, katerih obravnavanje je vezano na gradivo, ni dovoljeno. Detektivni najprej glasujejo o spremembah po posameznih točkah predlaganega dnevnega reda, nato pa o dnevnem redu v celoti.

11. člen

Pri delu skupščine s pravico odločanja lahko sodelujejo samo detektivni.

Med razpravo o kateri koli točki dnevnega reda sme detektiv postaviti proceduralno vprašanje ali predlog, o katerem mora predsedujoči takoj odločiti v skladu s statutom zbornice in tem poslovníkom. Če detektiv ni zadovoljen z odločitvijo predsedujočega, je predsedujoči dolžan svojo odločitev posredovati v glasovanje brez predhodne razprave.

3. Razprava

12. člen

Predsedujoči najprej da besedo predlagateljem oziroma poročevalcem, ki predstavljajo predlagatelja.

13. člen

Potem ko predlagatelj konča svoje izvajanje, vezano na predlog, predsedujoči pozove detektive, da se prijavijo k razpravi.

Razpravljalec lahko razpravlja, ko mu predsedujoči da besedo.

Predsedujoči daje razpravljavcem besedo po vrstnem redu, kakor so se prijavili k razpravi.

14. člen

Predsedujoči da besedo ne glede na vrstni red razpravljavcev tistemu detektivu, ki želi podati repliko na predhodno razpravo.

Če detektiv ali predlagatelj zahteva besedo, da bi

opozoril na napako ali popravil navedbo, ki po njegovem mnenju ni točna in je povzročila nesporazum ali potrebo po posebnem pojasnilu, mu da predsedujoči besedo takoj, ko jo zahteva. Pri tem se mora govornik ali predlagatelj gradiva omejiti le na pojasnilo, ki ne sme trajati več kot tri minute.

15. člen

Razpravljavec sme govoriti le o vprašanju, ki se obravnava pod točko dnevnega reda.

Trajanje razprave skupščina na predlog predsedujočega lahko časovno omeji. Praviloma ima predstavnik predlagatelja za uvodno obrazložitev na razpolago največ deset minut, razprava lahko traja največ pet minut, replika pa največ dve minuti.

Če se razpravljavec ne drži dnevnega reda oziroma prekorači čas razprave, ga predsedujoči opomni. Če razpravljavec tudi po opozorilu razpravlja izven točke dnevnega reda, ki je v obravnavi, ali ne upošteva časovne omejitve razprave in ne konča razprave, mu predsedujoči vzame besedo.

Odvzemu besede lahko detektiv ugovarja. O ugovoru odločajo detektivni z večino glasov prisotnih brez razprave.

16. člen

Pri vsaki točki dnevnega reda lahko razpravljavci razpravljajo le enkrat. Omejitev razprave ne velja za replike.

17. člen

Ko je lista razpravljavcev izčrpana ali če se nihče ne prijavi k besedi, predsedujoči zaključi razpravo.

4. Odločanje

18. člen

Odločitev, dana v glasovanje, je sprejeta, če je zanjo glasovala večina navzočih detektivov, če ni s statutom ali drugim splošnim aktom zbornice določena drugačna večina.

19. člen

Če predsedujoči ugotovi, da je med trajanjem skupščine prišlo do sprememb v številu prisotnih, ki vplivajo na sklepčnost, se pred glasovanjem ponovno preverja sklepčnost.

Če se na podlagi preverjenja sklepčnosti ugotovi, da skupščina ni več sklepčna, predsedujoči sejo skupščine prekine.

20. člen

Glasovanje je praviloma javno. Tajno se glasuje le, kadar tako odločijo detektivi z večino glasov vseh navzočih.

21. člen

Glasuje se tako, da predsedujoči pozove detektive, da z dvigom rok dajo svoj glas 'ZA' ali 'PROTI' predlogu.

V primeru tajnega glasovanja predsedujoči začasno prekine sejo in zagotovi, da se detektivom v skladu z listo prisotnosti izročijo glasovalni lističi, na katerih je žig in točka dnevnega reda, pod katero je uvrščen predlog, o katerem se glasuje (oziroma kandidate za posamezni organ zbornice, če gre za volitve), in da se na ustrezno mesto postavi glasovalna skrinjica. Izid tajnega glasovanja ugotavlja tričlanska komisija, ki jo določi skupščina z večino glasov vseh prisotnih ob sprejetju odločitve o tajnem glasovanju.

22. člen

Po končanem glasovanju predsedujoči ugotovi izid glasovanja in ga razglasi.

Če je bilo glasovanje tajno, predsednik rezultat glasovanja razglasi na podlagi poročila komisije za ugotavljanje rezultatov tajnega glasovanja.

5. Vzdrževanje reda na seji**23. člen**

Za red na seji skrbi predsedujoči.

Predsedujoči sme zaradi kršitve reda na seji izreči naslednje ukrepe:

- opomin,
- odvzem besede,
- odstranitev s seje.

24. člen

Predsedujoči izreče opomin udeležencu seje, ki s svojim obnašanjem, govorjenjem, seganjem v besedo drugemu govorniku ali s podobnim ravnanjem krši red na seji in določbe tega poslovnika. Predsedujoči odvzame besedo udeležencu seje, ki mu je predhodno izrekel opomin in mu pod isto točko dnevnega reda ne da več besede.

Predsedujoči izreče ukrep odstranitve s seje udeležencu seje, ki ne upošteva odvzema besede oziroma se ne ravna v skladu z opominom, da bo odstranjen s seje.

O ugovoru zoper odstranitev s seje odloča skupščina brez razprave z večino glasov vseh navzočih detektivov.

Če predsedujoči ne uspe z ukrepi za vzpostavitev reda na seji, odredi prekinitev seje.

6. Zapisnik**25. člen**

O delu na seji se piše zapisnik

Zapisnik vsebuje: podatke o času in kraju seje, imena prisotnih (po listi prisotnosti), kdo je vodil sejo, dnevni red seje, predlagane sklepe, poudarke iz razprave razpravljavcev brez navajanja imen razpravljavcev, razen če navedbo imena ti izrecno zahtevajo, izid glasovanja o posameznem predlogu in posamezne sprejete sklepe.

K zapisniku, ki se hrani v izvorniku na sedežu zbornice, je potrebno priložiti vsa pisna gradiva, ki so bila obravnavana na seji.

Zapisnik podpišejo predsedujoči, zapisnikar in dva overovatelja zapisnika, ki ju imenuje skupščina z navadno večino glasov vseh navzočih.

IV. POSTOPEK SPREJEMANJA SPLOŠNIH AKTOV**26. člen**

Predlagatelj splošnih aktov je upravni odbor zbornice.

Usklajeni predlog splošnega akta mora biti detektivom s pozivom na vlaganje amandmajev in rokom za predložitev amandmajev vročen najpozneje deset dni pred dnem, ki je določen za sejo skupščine.

Na predlog splošnega akta lahko detektivi vložijo le pisne in obrazložene amandmaje. Amandma mora biti vložen najmanj dva dni pred sejo skupščine, razen v primeru, če je predlog splošnega akta podan na sami seji skupščine.

Predlagatelj amandmaja lahko svoj amandma med obravnavo dopolni, spremeni ali umakne.

Detektivi glasujejo o vsakem amandmaju posebej.

V. PREHODNA DOLOČILA**27. člen**

Ta poslovnik se kot začasni poslovnik uporabi za sklic vodene seje na dan 28. 02. 1998.

Upravni odbor Detektivske zbornice Republike Slovenije je na podlagi 11. in 12. člena statuta Detektivske zbornice Republike Slovenije na seji dne 29. 10. 1998 sprejel

POSLOVNIK UPRAVNEGA ODBORA

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta poslovnik določa način dela in postopek odločanja Upravnega odbora Detektivske zbornice Republike Slovenije (v nadaljevanju upravni odbor).

2. člen

Vprašanja, povezana z načinom dela upravnega odbora, ki niso urejena s tem poslovnikom, lahko upravni odbor ureja tudi s posamičnimi sklepi v skladu s tem poslovnikom.

3. člen

Delo upravnega odbora je javno. Javnost se lahko izključi samo, če tako zaradi zaščite zakonitih interesov zbornice ali njenih članov ali splošnega interesa odloči upravni odbor z večino glasov vseh članov.

Javnosti ne smejo biti dostopni dokumenti in gradivo za seje upravnega odbora, ki so zaupne narave in so kot takšni označeni z oznako 'zaupno'. O označitvi dokumenta in gradiva z oznako 'zaupno' odloča predsednik zbornice ali podpredsednik upravnega odbora.

4. člen

Upravni odbor dela in odloča na rednih in izrednih sejah, izjemoma tudi na izrednih korespondenčnih sejah.

5. člen

Upravni odbor predstavlja predsednik zbornice, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik upravnega odbora.

II. KONSTITUIRANJE UPRAVNEGA ODBORA

6. člen

Prvo sejo novoizvoljenega upravnega odbora

skliče predsednik zbornice, ki je v skladu s statutom zbornice tudi predsedujoči upravnega odbora zbornice.

7. člen

Upravni odbor se konstituira na svoji prvi seji. Konstituiranje upravnega odbora vključuje naslednje postopke:

- verifikacija mandatov na skupščini izvoljenih članov upravnega odbora;
- sprejem ugotovitvenega sklepa, da predsednik zbornice predseduje upravnemu odboru na podlagi statutarnega določila;
- izvolitev podpredsednika upravnega odbora.

Upravni odbor verificira mandate izvoljenih članov na podlagi zapisnika volilne skupščine Detektivske zbornice Republike Slovenije.

III. PRAVICE IN DOLŽNOSTI ČLANOV UPRAVNEGA ODBORA

8. člen

Član upravnega odbora ima pravico in dolžnost, da se udeležuje sej upravnega odbora, sodeluje v razpravi in glasuje pri odločanju o predlogih dnevnega reda.

Član upravnega odbora se lahko vzdrži glasovanja o predlogu sklepa le v primeru, če bi predlagani sklep posegal v njegove osebne pravice in obveznosti.

9. člen

Član upravnega odbora ima pravico od sekretarja zbornice, strokovnih delavcev zbornice in članov zbornice zahtevati obvestila in pojasnila, ki jih potrebuje za svoje delo v upravnem odboru.

10. člen

Člani upravnega odbora imajo pravico do nadomestila za opravljanje funkcije (sejnine) in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem

funkcije v višini, ki jo v skladu z veljavnimi predpisi s sklepom določi upravni odbor.

IV. SEJE UPRAVNEGA ODBORA

1. Sklicevanje sej

11. člen

Seje upravnega odbora sklicuje predsednik zbornice, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik upravnega odbora.

Sklicatelj iz prvega odstavka tega člena mora sklicati sejo na zahtevo najmanj treh članov upravnega odbora oziroma najmanj desetih članov zbornice, na zahtevo nadzornega odbora ali na zahtevo Ministrstva za notranje zadeve.

12. člen

Redne seje upravnega odbora so praviloma vsak zadnji teden v mesecu ali v terminih, ki jih s sklepom določi upravni odbor.

Sklicatelj iz prvega odstavka 11. člena tega poslovnika mora redno sejo sklicati najmanj enkrat mesečno, razen v času letnih dopustov (julij, avgust).

13. člen

Izredna seja se skliče, kadar ni pogojev za sklic redne seje upravnega odbora.

Izredno sejo skliče predsednik zbornice ali podpredsednik upravnega odbora na svojo pobudo ali na zahtevo najmanj tretjine članov upravnega odbora. V zahtevi za sklic izredne seje morajo biti navedeni razlogi za njen sklic. Zahtevi po sklicu izredne seje mora biti priloženo pisno gradivo o zadevah, o katerih naj upravni odbor odloči, in predlogi sklepov.

14. člen

Če je potrebno sprejeti nujno odločitev, pomembno za delovanje zbornice, ali če so predlagani popravki že sprejetih sklepov, se zaradi racionalizacije in učinkovitosti delovanja odbora lahko izjemoma skliče korespondenčna seja upravnega odbora kot izredna seja.

Pooblaščen sklicatelj iz 11. člena tega poslovnika je dolžan po razpoložljivih komunikacijskih sredstvih (telefon, telefaks, elektronska pošta) članom upravnega odbora obrazložiti potrebo po sklicu korespondenčne seje in predlagati vsebino posameznih sklepov, ki morajo biti oštevilčeni za namen odločanja. Sklicatelj je dolžan poskusiti vzpostaviti stik z vsemi člani upravnega odbora, odločanje na korespondenčni seji pa je veljavno,

če se o predlaganih sklepih opredeli najmanj pet članov upravnega odbora.

Za odločanje o vprašanih, pri katerih se za veljavno odločanje zahteva dvotretjinska večina glasov vseh članov upravnega odbora, korespondenčne seje ni mogoče sklicati.

Glasovanje o sklepih korespondenčne seje poteka tako, da člani upravnega odbora svoj glas za ali proti sprejemu posameznega predlaganega sklepa z navedbo zaporedne številke sklepa oddajo po telefaksu ali elektronski pošti, če pa so glasovali po telefonu, morajo v roku 24 ur svoj glas potrditi pisno po pošti ali prek telefaksa oziroma elektronske pošte.

Sklicatelj korespondenčne seje o poteku seje oziroma glasovanja o posameznih sklepih vodi zapisnik, v katerem navede :

- predlagane sklepe po zaporednih številkah,
- datum in uro vzpostavitve stika s posameznim članom upravnega odbora in datum in uro, ko je posamezni član upravnega odbora oddal svoj glas,
- ugotovitve glasovanja po posameznem predlaganem sklepu.

15. člen

Sklic seje upravnega odbora s predlogom dnevnega reda se pošlje članom upravnega odbora najmanj osem dni pred dnem, določenim za sejo.

Predloge splošnih aktov, ki jih sprejema upravni odbor, je potrebno članom upravnega odbora posredovati najmanj 15 dni pred dnem, ki je predviden za obravnavo na seji upravnega odbora.

V nujnih primerih se gradivo za sejo upravnega odbora vroči članom upravnega odbora najpozneje pred začetkom seje upravnega odbora.

Gradivo za sejo mora biti podpisano od predlagatelja ali sekretarja oziroma strokovnih delavcev zbornice.

Vabilo na sklic seje in gradivo se pošlje tudi predsedniku nadzornega odbora, sekretarju zbornice in strokovnim delavcem zbornice, ki nastopajo kot poročevalci po posameznih točkah dnevnega reda, ter Ministrstvu za notranje zadeve, če upravni odbor na seji obravnava vprašanja s področja izvajanja javnih pooblastil.

16. člen

Predlog dnevnega reda seje upravnega odbora določi sklicatelj po posvetovanju s sekretarjem zbornice.

V predlog dnevnega reda se lahko uvrstijo le zadeve, za katerih obravnavo so izpolnjeni pogoji, določeni s tem poslovníkom.

17. člen

Izredno sejo upravnega odbora lahko sklicatelj skliče tudi v roku, ki je krajši od osem dni. Gradivo za obravnavo na izredni seji se lahko predloži neposredno na seji.

18. člen

Upravni odbor ne more odločati o predlogih sklepov brez predložitve gradiva, če se predlagani sklepi nanašajo na takšna vprašanja, ki zahtevajo predložitev gradiva.

2. Vodenje seje in udeležba na seji**19. člen**

Seji upravnega odbora predseduje predsednik zbornice, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik zbornice. V primeru, da sta odsotna oba statutar-na pooblaščenca za vodenje seje, na predlog najstarejšega člana upravnega odbora člani upravnega odbora izvolijo predsedujočega z večino glasov vseh prisotnih članov upravnega odbora.

20. člen

O udeležbi članov upravnega odbora na sejah upravnega odbora se vodi posebna evidenca na podlagi ugotavljanja navzočnosti na začetku seje, ob glasovanjih, ob preverjanju sklepčnosti med sejo, ob koncu prekinjene seje in na začetku nadaljevanja prekinjene seje.

21. člen

Seje upravnega odbora se lahko udeležijo osebe, ki jih na sejo ali k posamezni točki dnevnega reda povabi sklicatelj. Druge osebe so lahko navzoče na seji upravnega odbora v skladu z določili tega poslovnika.

3. Potek seje**22. člen**

Predsedujoči začne sejo, preveri navzočnost in sklepčnost in člane upravnega odbora seznanja s tem, kdo razen članov upravnega odbora je bil vabljen, kdo od vabljenih je svojo odsotnost opravičil in kdo je neupravičeno odsoten.

Po ugotovitvi sklepčnosti predsedujoči glede na vsebino predlaganega dnevnega reda poda potrebna poslovniška pojasnila o poteku seje.

23. člen

Pri določanju dnevnega reda upravni odbor najprej odloči o predlogih, da se posamezne točke

umaknejo z dnevnega reda, nato o predlogih, da se dnevni red razširi z novimi točkami.

Predlagatelji so dolžni svoje predloge za umik točke dnevnega reda in razširitev dnevnega reda ustrezno obrazložiti.

Predlogi za razširitev dnevnega reda se lahko sprejmejo le, če so razlogi za uvrstitev na dnevni red nastali potem, ko je bila seja upravnega odbora že sklicana, in če je članom upravnega odbora predloženo tudi gradivo, ki je potrebno za odločanje.

Po sprejetih odločitvah iz prvega odstavka tega člena člani upravnega odbora glasujejo o predlogu popravljenega dnevnega reda kot celoti.

24. člen

Upravni odbor na vsaki seji ugotavlja realizacijo sprejetih sklepov prejšnje seje in odloča o potrditvi zapisnika prejšnje seje.

Član upravnega odbora lahko izreče ugovor k zapisniku prejšnje seje in zahteva, da se zapisnik ustrezno spremeni ali dopolni.

O utemeljenosti zahtevanih sprememb ali dopolnitev zapisnika prejšnje seje odločajo člani upravnega odbora brez razprave.

Upravni odbor o potrditvi zapisnika prejšnje seje sprejme poseben sklep, ki vsebuje ugotovitev, da se potrdi zapisnik prejšnje seje v predloženi vsebini ali spremenjeni oziroma dopolnjeni obliki v skladu z izrečenimi in na glasovanju sprejetimi pripombami, in ugotovitev o realizaciji sklepov prejšnje seje z navedbo realiziranih in nerealiziranih sklepov.

O realizaciji sklepov se vodi posebna evidenca, ki zajema številko sklepa, rok za realizacijo sklepa in opombo o realizaciji z navedbo datuma realizacije.

25. člen

Posamezne točke dnevnega reda se obravnavajo po vrstnem redu. Med potekom seje lahko upravni odbor spremeni vrstni red obravnavanja posameznih točk dnevnega reda.

Na začetku obravnave točke dnevnega reda predsedujoči na lastno pobudo ali na zahtevo predlagatelja oziroma njegovega predstavnika dovoli, da predlagatelj oziroma njegov predstavnik poda dopolnilno obrazložitev k predlogu, ki je bil članom upravnega odbora predložen v pisni obliki. Predlagatelj oziroma njegov predstavnik mora podati dopolnilno obrazložitev, če tako sklepe upravni odbor.

Za predlagateljem oziroma predstavnikom predlagatelja dobijo besedo člani upravnega odbora po vrstnem redu priglasevanja k razpravi.

26. člen

Predlagatelj oziroma njegov predstavnik in razpravljavci smejo govoriti le o vprašanju, ki je na dnevnem redu. Če govornik ne spoštuje dnevnega reda, ga predsedujoči opomni. Če govornik tudi po drugem opominu ne spoštuje dnevnega reda, mu predsedujoči odvzame besedo. Zoper odvzem besede član upravnega odbora, predlagatelj oziroma njegov predstavnik lahko ugovarja. O ugovoru odloči upravni odbor brez razprave.

27. člen

Razprave razpravljavcev so časovno omejene samo v primerih, ki jih določa ta poslovnik. Upravni odbor lahko na predlog predsedujočega ali na zahtevo člana upravnega odbora določi, da lahko govornik o istem vprašanju govori oziroma razpravlja le enkrat in da se razpravljanje omeji na čas, ki pa ne sme biti krajši od pet minut. Odločitev o omejitvi razprave po vseh točkah dnevnega reda sprejme upravni odbor pred začetkom razprave o prvi točki dnevnega reda, odločitev o omejitvi razprave samo po posameznih točkah dnevnega reda pa pred začetkom razprave po posamezni točki dnevnega reda.

28. člen

Članu upravnega odbora, ki želi opozoriti na kršitev poslovniških določil ali na kršitev dnevnega reda, dovoli predsedujoči besedo takoj, ko jo zahteva z dvigom roke in besedo 'opozorilo'.

Predsedujoči na podlagi opozorila iz prvega odstavka lahko ugotovi, da so poslovniška določila oziroma dnevni red kršeni, in sprejme korektivne ukrepe ali ugotovi, da do kršitve ni prišlo in da ukrepanje ni potrebno.

Če član upravnega odbora, ki je opozoril na kršitev poslovniških določil ali kršitev dnevnega reda, z odločitvijo predsedujočega ne soglaša, mora o njegovem opozorilu brez predhodne razprave odločiti upravni odbor.

Če član upravnega odbora zahteva besedo, da bi opozoril na napako ali popravil napačno navedbo oziroma želi le podati pojasnilo, da ne bi prišlo do nesporazuma, predsedujoči dovoli besedo takoj, ko jo zahteva z dvigom roke in z besedo 'napaka' ali 'nesporazum'.

V primeru iz prvega in četrtega odstavka se mora član upravnega odbora, ki mu je predsedujoči dal besedo, v svojem izvajanju omejiti le na opozorilo oziroma pojasnilo.

29. člen

Ko predsedujoči ugotovi, da so vsi k razpravi pri-

glašeni razpravljavci dobili besedo in da ni več pri-glašениh razpravljavcev, sklene razpravo. Če je na podlagi razprave potrebno pripraviti predloge odločitev ali stališč, se seja začasno prekine in nadaljuje takoj, ko so predlogi, odločitve ali stališča ustrezno oblikovani.

30. člen

Predsedujoči lahko med sejo prekine delo upravnega odbora in določi, kdaj se bo seja nadaljevala.

Predsedujoči prekine sejo upravnega odbora, če ugotovi, da upravni odbor ni več sklepčen, če je potrebno za posamezne točke dnevnega reda izpeljati usklajevalne postopke ali posvetovanje, če je potrebno pred odločitvijo o predlogih pridobiti strokovna mnenja, ki še niso bila podana, so pa nujno potrebna, in v drugih primerih, če tako sklene upravni odbor.

31. člen

Če upravni odbor o zadevi, ki jo je obravnaval, ni končal razprave, če niso izpolnjeni pogoji za odločanje ali če upravni odbor o vprašanju ne želi odločiti na tej seji, se razprava in odločanje o zadevi preloži na eno izmed naslednjih sej.

Ko so vse točke dnevnega reda izčrpane, predsedujoči zaključi sejo.

4. Vzdrževanje reda na seji**32. člen**

Za red na seji skrbi predsedujoči.

Nihče izmed prisotnih na seji ne sme govoriti, če mu predsedujoči ni dal besede ali mu je besedo vzel.

Predsedujoči je dolžan zagotoviti, da govornika oziroma razpravljavca med njegovim izvajanjem nihče ne moti. Govorniku oziroma razpravljavcu lahko v besedo seže samo predsedujoči.

33. člen

Za kršitev reda na seji upravnega odbora sme predsedujoči izreči naslednje ukrepe :

- opomin,
- odstranitev pri posamezni točki dnevnega reda,
- odstranitev s seje.

34. člen

Opomin predsedujoči izreče, če udeleženec seje govori, čeprav mu ni bila dana beseda, če sega v besedo drugemu udeležencu seje, ki ima besedo, ali če na drug očiten način krši red na seji in določila tega poslovnika.

35. člen

Odvzem besede predsedujoči izreče, če udeleženec seje kršitev, zaradi katere mu je bil že dvakrat izrečen opomin, ponovi.

36. člen

Odstranitev pri posamezni točki dnevnega reda ali odstranitev s seje predsedujoči odredi, če udeleženec seje kljub opominu še potem, ko mu je bila odvzeta beseda, ne spoštuje ukrepa in še naprej povzroča nered na seji in krši poslovniška določila.

Udeleženec seje, ki mu je izrečen ukrep odstranitve pri posamezni točki dnevnega reda ali ukrep odstranitve s seje, mora takoj zapustiti prostor, v katerem poteka seja.

Odsotnost zaradi odstranitve s seje se evidentira kot odsotnost, udeleženec, ki je bil odstranjen s seje, pa za to sejo nima pravice do sejnine in povračila materialnih stroškov.

Član upravnega odbora, ki mu je predsedujoči izrekel ukrep odstranitve pri posamezni točki dnevnega reda ali odstranitve s seje, lahko v treh dneh od dne, ko je bila seja zaključena, vloži ugovor na upravni odbor. O ugovoru upravni odbor odloči na prvi naslednji seji.

37. člen

Če predsedujoči kljub izrečenim ukrepom ne more zagotoviti reda na seji, sejo prekine.

5. Odločanje**38. člen**

Upravni odbor veljavno odloča, če je na seji navzoča večina vseh članov upravnega odbora.

V primeru, da je za odločanje po posameznih točkah dnevnega reda potrebna dvotretjinska večina glasov vseh članov upravnega odbora, upravni odbor veljavno odloča, če sta na seji navzoči najmanj dve tretjini vseh članov upravnega odbora.

39. člen

Upravni odbor praviloma odloča z javnim glasovanjem.

Pred glasovanjem o posameznem predlogu lahko upravni odbor brez razprave sklene, da bo glasovanje tajno.

40. člen

Glasovanje se opravi po končani razpravi o predlogu, o katerem se odloča. O postopkovnih vprašanjih odloča upravni odbor brez razprave.

Pred glasovanjem ima član upravnega odbora pravico, da svoj glas obrazloži. K besedi za obrazložitev glasu se član upravnega odbora prijavi z dvigom roke in besedama 'obrazložitev glasu'.

41. člen

Glasuje se z dvigom roke. Predsedujoči najprej pozove člane upravnega odbora, da glasujejo 'ZA' predlog, nato 'PROTI' predlogu in nazadnje ugotovi, kdo se je glasovanja vzdržal.

42. člen

Če član upravnega odbora ugovarja pravilnosti glasovanja ali pravilnosti ugotovitve izida glasovanja, predsedujoči lahko odloči, da se glasovanje ponovi.

43. člen

Predsedujoči po vsakem opravljenem glasovanju ugotovi in objavi rezultat glasovanja.

Predlog je sprejet, če je zanj glasovala več kot polovica navzočih članov upravnega odbora, razen v primerih iz drugega odstavka tega člena in če upravni odbor pred glasovanjem o posameznem sklepu z večino glasov vseh navzočih članov odloči, da je za sprejem sklepa potrebna drugačna večina (navadna večina vseh članov upravnega odbora, dvotretjinska večina vseh članov upravnega odbora).

Z dvotretjinsko večino glasov vseh članov upravnega odbora upravni odbor sprejema sklepe:

- ki se nanašajo na odločitve iz četrtega, petega, šestega, sedmega in osmega odstavka 12. člena statuta Detektivske zbornice Republike Slovenije oziroma takrat, ko upravni odbor odloča o podelitvi licence, odpovedi in odvzemu članstva, dajanju soglasja k ustanovitvi detektivske družbe, o pritožbi na odločitev prvostopenjskega organa in odločanja v soglasju z Ministrstvom za notranje zadeve o določitvi vsebine zahtevanih znanj in preizkusa znanja v postopku za pridobitev licence;
- o imenovanju sekretarja zbornice;
- o sprejemu akta o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest v strokovni službi zbornice in drugih splošnih aktov, ki določajo pravice in obveznosti zaposlenih delavcev.

44. člen

Tajno se glasuje z glasovnicami.

Za vsako tajno glasovanje mora biti na razpolago devet povsem identičnih lističev (enaka velikost, oblika in barva). Vsaka glasovnica mora biti overjena z žigom zbornice.

45. člen

Glasovnica poleg žiga vsebuje navedbo točke dnevnega reda, pod katero se sprejema predlagani sklep, in navedbo zaporedne številke sklepa ter besedici 'ZA', 'PROTI'.

Glasuje se tako, da se obkroži beseda 'ZA' ali beseda 'PROTI'.

46. člen

Tajno glasovanje izpelje komisija, ki jo sestavljajo predsednik in dva člana in ki jo izvoli upravni odbor na predlog predsedujočega.

Predsednik komisije razdeli glasovnice članom upravnega odbora na podlagi spiska prisotnih članov in člane upravnega odbora pozove k glasovanju.

Komisija iz prvega odstavka tega člena je dolžna izbrati takšen način glasovanja in oddajanja glasavnic, da je zajamčena tajnost glasovanja.

Za potrebe tajnega glasovanja po posamezni točki dnevnega reda predsedujoči prekine sejo za največ 15 minut. Vsi postopki, povezani s tajnim glasovanjem, morajo biti opravljeni v času trajanja prekinitve seje.

Po komisijiski ugotovitvi rezultatov glasovanja predsednik komisije rezultate glasovanja narekuje v zapisnik.

6. Zapisnik seje**47. člen**

O delu na seji upravnega odbora se piše zapisnik. V zapisnik se obvezno vnesejo:

- podatki o datumu, uri in kraju seje, zaporedni številki seje, vrsti seje (redna ali izredna seja),
- podatki o prisotnih članih in drugih vabljenih, podatki o upravičeno odsotnih in neupravičeno odsotnih, podatki o naknadnem spreminjanju prisotnosti (naknadni prihodi in odhodi članov upravnega odbora),
- podatki o poteku seje, predlogi sklepov po posamezni točki dnevnega reda, ki se vodijo po zaporednih številkah, rezultati glasovanja o predlogih sklepov.

V zapisnik se pod posamezno točko dnevnega reda vnesejo tudi stališča in predlogi članov upravnega odbora ter ločena mnenja, ki so jih ob glasovanjih podali člani upravnega odbora.

Na posebno zahtevo člana upravnega odbora se v zapisnik vnese tudi njegova razprava v celoti ali pa samo poudarki iz razprave.

48. člen

Zapisnik v skladu z določili tega poslovnika vodi

sekretar zbornice ali od njega pooblaščen oseba.

Zapisnik seje, izdelan v rokopisu, ob zaključku seje podpišeta zapisnikar in predsedujoči.

Tipkopis zapisnika mora biti izdelan in vročen članom upravnega odbora po pošti najpozneje v osmih dneh po seji. Upravni odbor odloči, kdaj se zapisnik s seje ali posamezni sprejeti sklepi posredujejo vsem članom detektivske zbornice.

Izvirniku tipkopisa zapisnika seje upravnega odbora, ki se arhivira, mora biti obvezno priložen rokopis zapisnika iz drugega odstavka tega člena.

7. Hramba materialov, povezanih z delom upravnega odbora**49. člen**

Z akti in gradivom, ki je povezano z delovanjem upravnega odbora, je potrebno ravnati v skladu s predpisi, ki določajo varstvo osebnih podatkov, poslovne in druge tajnosti.

O ravnanju z gradivi zaupne narave upravni odbor na podlagi veljavnih predpisov sprejme poseben sklep.

Za spoštovanje zakonitosti pri ravnanju z gradivi in spoštovanje sklepa iz prejšnjega odstavka je odgovoren sekretar zbornice.

50. člen

Člani upravnega odbora imajo pravico do vpogleda v spise in gradivo, ki se hrani v prostorih zbornice.

Vpogled v spise in gradivo, ki vsebuje osebne podatke in podatke osebne narave, je dovoljen le članom upravnega odbora, na katere se ti podatki nanašajo.

V primeru, da želi član upravnega odbora vpogled v podatke ali v gradivo, ki se hrani na zbornici v zvezi z opravljanjem detektivske dejavnosti za stranko, mora takšen vpogled odobriti predsednik zbornice ali podpredsednik upravnega odbora.

V. PLANIRANJE DELA UPRAVNEGA ODBORA**51. člen**

Upravni odbor zbornice vsako leto na predlog predsednika zbornice sprejme okvirni program dela za posamezno leto in terminski program.

52. člen

Okvirni program dela upošteva pravice in dolžnosti upravnega odbora, ki izhajajo iz statuta zbornice.

ce in drugih splošnih aktov zbornice, program dela zbornice, sprejet na skupščini zbornice, naloge, ki so povezane z izvajanjem javnih pooblastil zbornice, ter smernice programa dela, ki jih določa skupščina zbornice.

53. člen

Na podlagi programa dela in plana predsednik zbornice v sodelovanju s sekretarjem zbornice sklicuje seje in določa dnevni red sej upravnega odbora.

VI. AKTI UPRAVNEGA ODBORA

1. Splošne določbe o aktih

54. člen

Upravni odbor na podlagi statutarnega pooblastila sprejema splošne akte (pravilnike, poslovnike, obvezna navodila in organizacijske predpise) in posamične akte (sklepe, stališča, mnenja).

Vse splošne in posamične akte, ki jih sprejema upravni odbor, podpisuje predsedujoči seje, na kateri je bil akt sprejet.

Izvirniki splošnih aktov, ki jih sprejme upravni odbor, se opremijo z izvirnim žigom in podpisom predsedujočega iz prejšnjega odstavka.

V primeru, da se tretjim osebam vročajo izvlečki iz sklepov upravnega odbora, ki se nanašajo na posamezne akte upravnega odbora, morajo biti le-ti opremljeni na enak način kot splošni akti.

2. Postopek sprejemanja splošnega akta

55. člen

Splošni akt upravnega odbora zbornice se praviloma sprejema v enofaznem postopku.

56. člen

Kadar upravni odbor sprejema splošne akte, ki trajneje posegajo v pravice in obveznosti članov, je dolžan predsednik zbornice pred odločanjem na upravnem odboru na primeren način zagotoviti, da imajo člani zbornice v postopku sprejemanja ali spreminjanja oziroma dopolnjevanja možnost podati svoje predloge, pobude in pripombe.

57. člen

Člani upravnega odbora, ki jim je bil vročen mate-

rial (predlog splošnega akta), morajo svoje pripombe, predloge in ugovore podati amandmajsko v pisni obliki ali ustno na zapisnik v razpravi.

VII. VOLITVE IN IMENOVANJA

58. člen

Za volitve in imenovanja v pristojnosti upravnega odbora se smiselno uporabljajo določbe tega poslovnika o javnem in tajnem glasovanju pri odločanju upravnega odbora.

VIII. JAVNOST DELA

59. člen

Upravni odbor zbornice na primeren način v skladu s statutom zbornice izvaja obveščanje članstva in širše javnosti o svojem delu.

60. člen

Splošni in posamični akti upravnega odbora se po posebnem sklepu upravnega odbora lahko objavijo v sredstvih javnega obveščanja.

Upravni odbor lahko sklene, da se o posamični seji upravnega odbora izda uradno obvesbilo za javnost ali javna občila.

61. člen

Dokumenti in gradiva, ki so bili podlaga za odločanje na upravnem odboru, so javnosti praviloma dostopni na sedežu zbornice.

O preprečitvi dostopa javnosti do dokumentov in gradiv iz prejšnjega odstavka s sklepom odloča upravni odbor.

Posamezni član upravnega odbora, razen osebe, pooblaščen za predstavljanje upravnega odbora v javnosti, ne sme nastopati v imenu upravnega odbora in brez soglasja upravnega odbora o delu upravnega odbora ne sme enostransko informirati javnosti o delu upravnega odbora.

IX. KONČNA DOLOČBA

62. člen

Ta poslovnik začne veljati z dnem sprejema.

Janez Jaklič l. r.
predsednik zbornice

Na podlagi 8. in 17. člena statuta Detektivske zbornice Republike Slovenije je skupščina zbornice na seji dne 27. februarja 1998 sprejela:

POSLOVNIK O DELU ČASTNEGA RAZSODIŠČA DETEKTIVSKE ZBORNICE REPUBLIKE SLOVENIJE

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Ta poslovnik določa in ureja :

- vrste postopkov, ki se vodijo pred častnim razsodiščem,
- stranke v postopku pred častnim razsodiščem,
- vodenje postopka pred častnim razsodiščem,
- disciplinske kršitve,
- disciplinske ukrepe,
- stroške v postopku pred častnim razsodiščem.

II. VRSTE POSTOPKOV PRED ČASTNIM RAZSODIŠČEM

2. člen

Častno razsodišče odloča :

- v sporih med člani zbornice, ki ne sodijo med gospodarske spore,
- v sporih med člani zbornice in organi zbornice,
- o disciplinskih kršitvah (v disciplinskem postopku),
- o pritožbah tretjih oseb.

III. STRANKE V POSTOPKU PRED ČASTNIM RAZSODIŠČEM

3. člen

Stranke v postopku pred častnim razsodiščem so: Detektivska zbornica, ki jo zastopa predsednik zbornice ali od njega pooblaščen član upravnega odbora, člani Detektivske zbornice, strokovni delavci organov zbornice ter tretje osebe, katerih pravice so bile kršene v zvezi z opravljanjem detektivske dejavnosti.

Stranke v postopku pred častnim razsodiščem lahko imenujejo svojega zastopnika.

IV. VODENJE POSTOPKA PRED ČASTNIM RAZSODIŠČEM

1. Uvedba postopka

4. člen

Uvedbo postopka pred častnim razsodiščem lahko zahteva stranka iz 3. člena tega poslovnika.

Stranka, ki zahteva uvedbo postopka pred častnim razsodiščem, v zahtevi navede:

- vrsto spornega razmerja,
- opis vsebine spornega razmerja,
- udeležence spornega razmerja kot stranke v postopku,
- dokazila, na katera opira svojo zahtevo,
- svoj predlog razrešitve spornega razmerja.

Postopek z zahtevo za uvedbo postopka vodi predsednik častnega razsodišča.

5. člen

Ko predsednik častnega razsodišča prejme zahtevo za uvedbo postopka pred častnim razsodiščem in ugotovi vrsto spornega razmerja, s sklepom odloči :

- da se uvede postopek pred častnim razsodiščem;
- da niso izpolnjeni pogoji za uvedbo postopka in zahtevo zavrne;
- da je zahteva nepopolna in stranko pozove, da vlogo dopolni.

V primeru, da predsednik častnega razsodišča ugotovi, da je vloga nepopolna, stranko pozove, da zahtevo v roku 8 dni dopolni. V primeru, da stranka v pozivnem roku vloge ne dopolni, predsednik častnega razsodišča vlogo s sklepom zavrne.

V primeru, da predsednik častnega razsodišča prejme pritožbo na delo detektiva, najprej ugotovi, ali

je v skladu s pritožbo potrebno uvesti tudi disciplinski postopek pred častnim razsodiščem kot disciplinski organom, in odloči, ali se bosta postopek s pritožbo in disciplinski postopek vodila ločeno ali skupaj.

6. člen

Na sklep predsednika častnega razsodišča, s katerim je zavrnil ali zavrgel zahtevo za uvedbo postopka pred častnim razsodiščem, ima stranka, ki je zahtevala uvedbo postopka, pravico do ugovora na častno razsodišče.

O ugovoru stranke iz prvega odstavka tega člena odloča častno razsodišče s sklepom.

7. člen

V sklepu o uvedbi postopka pred častnim razsodiščem predsednik častnega razsodišča :

- povzame navedbe in predloge vlagatelja zahteve;
- navede vrsto spornega razmerja glede na 2. člen tega poslovnika, o katerem bo odločalo častno razsodišče;
- določi senat častnega razsodišča, ki ga sestavljajo predsednik in dva člana ter zapisnikar;
- po potrebi določi strokovnega poročevalca, ki za potrebe vodenja postopka izpelje pripravljalni postopek tako, da zagotovi strokovne podlage, dodatne dokaze in podatke, ki so potrebni za odločanje v postopku; strokovni poročevalac je lahko samo detektiv;
- določi kraj, datum in uro obravnavanja pred častnim razsodiščem.

Sklep o uvedbi postopka pred častnim razsodiščem predsednik vroči :

- strankam v postopku,
- članom senata častnega razsodišča,
- strokovnemu poročevalcu, če je bil le-ta določen.

Sklep o uvedbi postopka velja kot vabilo strankam, da se udeležijo obravnave pred senatom častnega razsodišča.

Fizične in pravne osebe, ki niso stranke v postopku, predsednik častnega razsodišča vabi s posebnim vabilom, v katerem razen kraja, datuma in ure obravnave navede tudi vrsto spornega razmerja in vlogo vabljenega na obravnavi.

2. Obravnava pred senatom častnega razsodišča

8. člen

Med vročitvijo sklepa o uvedbi postopka in dnem, določenim za obravnavo pred senatom častnega

razsodišča, ne sme preteči manj kot 10 dni in ne več kot 15 dni.

9. člen

Obravnavo pred senatom častnega razsodišča vodi predsednik senata.

O obravnavi pred senatom častnega razsodišča se vodi zapisnik.

Ob sklicu zadeve predsedujoči najprej ugotovi, če so prisotni vsi vabljeni.

Če se obravnave niso udeležili vsi povabljeni, katerih prisotnost je nujna za uspešno izvedbo obravnave, predsedujoči najprej ugotovi, ali so vabila izkazana.

Če se obravnave ni udeležila katera od strank v postopku, izkaže pa se, da ni bila pravilno vabljena, predsednik senata s sklepom odloči, da se obravnava preloži in določi nov datum obravnave.

Če se obravnave ni udeležila pravilno vabljena stranka v postopku in svoje odsotnosti ni opravičila, lahko predsednik senata, glede na vrsto spornega razmerja in zahtevnost obravnavanja, sprejme sklep, da se obravnava opravi v njeni odsotnosti, ali odloči, da se obravnava preloži.

10. člen

Predsednik senata najprej opiše vrsto spornega razmerja, povzeto po zahtevi predlagatelja, in pozove stranke, da se o zahtevi izrečejo.

Vrstni red izjavljanja strank je odvisen od vrste spornega razmerja, ki je predmet obravnave:

- v postopku reševanja spora med člani zbornice najprej poda izjavo tisti, ki je dal zahtevo za razrešitev spora;
- v postopku reševanja spora med organom zbornice in članom zbornice izjavo najprej poda predstavnik organa zbornice;
- v disciplinskem postopku najprej poda izjavo tisti, zoper katerega je bil uveden postopek in ima tudi zadnjo besedo pred odločanjem o zadevi;
- v postopku reševanja pritožbe tretje osebe izjavo najprej poda tretja oseba.

Priče in strokovne izvedence ter stranke v postopku zaslišuje predsednik senata.

Člani senata in stranke v postopku ter njihovi zastopniki imajo z dovoljenjem predsednika senata pravico do postavljanja vprašanj strankam v postopku, pričam in strokovnemu poročevalcu.

11. člen

Ko predsednik senata ugotovi, da so izvedeni vsi dokazi in podane vse izjave, ki so pomembne za

odločanje v postopku, zaključi obravnavanje in predlaga umik senata, člane senata pa pozove k odločanju.

3. Posebnosti obravnave v disciplinskem postopku

a) stranke v postopku pred častnim razsodiščem

12. člen

Stranki v disciplinskem postopku sta zbornica preko predsednika zbornice oziroma njegovega zastopnika, ki nastopa v vlogi disciplinskega tožilca, in detektiv, član zbornice ali strokovni delavec v delovnem razmerju pri zbornici, ki mu je očitana kršitev po splošnih aktih zbornice.

b) odločanje o kršitvi in kršilcu

13. člen

Disciplinski senat častnega razsodišča v disciplinskem postopku ugotavlja obstoj očitane kršitve po določilih tega akta, odgovornost in krivca za kršitev, in s sklepom posebej odloča o krivdi oziroma odgovornosti in posebej o izreku ukrepa.

c) kršitve discipline in obveznosti

14. člen

Člani zbornice in pri zbornici zaposleni delavci so disciplinsko odgovorni, če pri opravljanju detektivske dejavnosti ali pri svojem delu kršijo določila zakona, statuta zbornice, kodeksa detektivske poklicne etike in drugih splošnih aktov zbornice.

15. člen

Dejanja in opustitve detektiva, ki predstavljajo kršitev discipline in obveznosti, so:

1. če detektiv licenco za opravljanje dejavnosti izkoristi tako, da v svojem imenu in za svoj račun organizira delo z osebami, ki nimajo licence za opravljanje detektivske dejavnosti, obseg njihovega dela pa v seštevku preseže obseg dela njega samega;
2. če kot družbenik detektivske družbe v imenu in za račun družbe opravlja posle, ki ne sodijo v okvir detektivske dejavnosti;
3. če neredno plačuje članarino;
4. če ne poda ovadbe pristojnemu organu v primeru, ko pri svojem delu pride do podatkov o storitvi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
5. če krši pravila o varovanju osebnih podatkov;
6. če krši pravila o varovanju poslovne tajnosti;
7. če opravlja naloge, za katerih opravljanje so z zakonom določeni oziroma izrecno pooblaščenici policijski in pravosodni organi;
8. če pri svojem delu uporablja metode in sredstva, za katerih uporabo so po zakonu izključno pooblaščenice službe državnih organov;
9. če pri svojem delu uporablja metode in sredstva, ki jih po ustavi in zakonu ni dovoljeno uporabljati;
10. če opravlja detektivsko dejavnost za domače ali tuje obveščevalne službe;
11. če opravlja detektivsko dejavnost za politične stranke;
12. če pridobi ali nosi orožje v nasprotju z zakonom;
13. če se predstavi kot detektiv, pa ne pokaže detektivske izkaznice;
14. če ne vodi predpisanih evidenc o sklenjenih pogodbah;
15. če ravna v nasprotju z določili statuta Detektivske zbornice, kodeksa detektivske poklicne etike ali drugih splošnih aktov zbornice, ki predpisujejo, zapovedujejo ali prepovedujejo določena ravnanja;
16. če pri svojem delu ali v zvezi s svojim delom stori kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog zasebnega tožilca.

d) disciplinski ukrep

16. člen

Senat častnega razsodišča kot disciplinski organ lahko za vse kršitve, določene v 15. členu tega poslovnika, izreče naslednje disciplinske ukrepe:

1. opomin, če je ravnanje ali opustitev takšne narave, da zaradi njiju ni prišlo do škodljivih posledic;
2. javni opomin, če je ravnanje ali opustitev takšne narave, da je prišlo do manjših škodljivih posledic;
3. odvzem licence in izključitev iz Detektivske zbornice, če je ravnanje ali opustitev takšne narave, da je prišlo do večjih škodljivih posledic ali če je bil huje prizadet ugled zbornice, ugled članov zbornice ali tretjih prizadetih oseb, pa tudi v primeru, če ima ravnanje ali opustitev znake kaznivega dejanja, za katerega je zagrožena zaporna kazen.

Izvršitev ukrepa odvzema licence lahko disciplinski senat pogojno odloži za dobo največ dveh let. O odvzemu licence na podlagi dokončnega sklepa častnega razsodišča odloča upravni odbor zbornice po predhodnem soglasju Ministrstva za notranje zadeve.

17. člen

Kršitve delovne dolžnosti in delovne discipline pri zbornici zaposlenih delavcev in disciplinski ukrepi se določijo s pogodbo med delavci in zbornico.

4. Pisni odpravek sklepa senata častnega razsodišča**18. člen**

Predsednik senata častnega razsodišča je dolžan zagotoviti pisni odpravek sklepa o odločitvi senata, ki mora biti izdelan s ciljem vročitve strankam in oddan na pošto najpozneje v roku 8 dni od obravnave.

Pisni odpravek sklepa iz prvega odstavka tega člena vsebuje :

- odločitev senata,
- obrazložitev,
- pravni pouk.

5. Ugovor zoper sklep senata častnega razsodišča**19. člen**

Stranka v postopku pred senatom častnega razsodišča lahko ugovarja sklepu v roku 15 dni od dne, ko je prejela pisni odpravek sklepa.

O ugovoru zoper sklep senata častnega razsodišča odloča upravni odbor zbornice.

Za postopek z ugovorom se smiselno uporabljajo določila postopka pred senatom častnega razsodišča.

Sklep upravnega odbora zbornice o ugovoru je dokončen.

Stranka, ki je nezadovoljna s sklepom, izdanim v postopku z ugovorom, lahko svoje pravice uveljavlja pred pristojnim sodiščem.

V. STROŠKI POSTOPKA PRED ČASTNIM RAZSODIŠČEM**20. člen**

V postopku pred častnim razsodiščem vsaka stranka nosi svoje stroške. Stroški delovanja častnega razsodišča bremenijo stroške zbornice.

VI. KONČNE DOLOČBE**21. člen**

Ta poslovnik stopi v veljavo osmi dan od dne objave

Ta poslovnik se objavi na oglasni deski v prostorih zbornice in vroči po pošti vsem članom zbornice. Za dan objave se šteje tretji dan po odpremi tega poslovnika na naslove članov zbornice.

*Danilo Zorn l. r.
predsednik skupščine*

Na podlagi 6. člena pravilnika o programu in postopku preizkusa znanja kandidatov za pridobitev licence za opravljanje detektivske dejavnosti je programski svet dne 23.4.1999 sprejel

POSLOVNIK

O DELU KOMISIJE ZA PREIZKUS ZNANJA DETEKTIVSKE ZBORNICE REPUBLIKE SLOVENIJE

1. člen

Ta poslovnik določa in ureja:

- izvolitev predsednika in namestnika predsednika izpitne komisije
- razdelitev izpitnih tem v okviru izpitne komisije
- način preizkusa znanja
- kriterije ocenjevanja uspešnosti kandidatov
- način ocenjevanja
- evidentiranje postopka preizkušanja znanja
- izdajanje potrdil.

2. člen

Sestava izpitne komisije

Komisijo za preizkus znanja kandidatov za detektive sestavljajo štiri člani, od katerih dva imenuje Ministrstvo za notranje zadeve, dva pa upravni odbor Detektivske zbornice. Komisija se imenuje za vsak preizkus znanja posebej. Za en preizkus znanja se šteje en izpitni rok. Za člane komisije so lahko imenovani tudi člani programskega sveta.

Komisija pred vsakim preizkusom znanja izmed sebe z javnim glasovanjem izvoli predsednika in namestnika, pri čemer je eden iz vrst Detektivske zbornice, drugi pa iz MNZ.

3. člen

Razdelitev izpitnih tem

Program preizkusa znanja obsega štiri izpitne teme.

Člani izpitne komisije pokrivajo vsebinsko približno enak sklop programske tematike. Konkretna razdelitev je naslednja:

1. predstavnik DZ: detektivska dejavnost
2. predstavnik MNZ: kriminalistika
3. predstavnik MNZ: osnove kazenskega prava

4. predstavnik DZ: orisi nekaterih drugih materij in postopkov, ki so povezani z izvajanjem detektivske dejavnosti.

Iz upravičenih razlogov se lahko posamezne izpitne teme v celoti prenesejo na drugega člana izpitne komisije, ne pa tudi posamezni deli izpitnih tem.

4. člen

Način opravljanja preizkusa znanja

Preizkus znanja kandidatov za detektive je usten. Izjemoma se v primeru nesorazmerno velikega števila prijav in če ni drugih možnosti (sestava več komisij, določitev več rokov), preizkus znanja opravi pisno oziroma mešano (testi kot pogoj za ustni pristop).

Preizkus znanja se opravlja posamično. Predsednik komisije povabi kandidata pred komisijo, predstavi sebe in člane komisije ter izpitne teme, ki jih pokriva posamezen član. Preizkus znanja se opravlja po naslednjem vrstnem redu:

1. detektivska dejavnost
2. kriminalistika
3. osnove kazenskega prava;
4. orisi nekaterih drugih materij in postopkov, ki so povezani z izvajanjem detektivske dejavnosti.

Pri vsaki izpitni temi se kandidatu postavijo tri vprašanja s spiska izpitnih vprašanj, ki so zajeta v programu preizkusa znanja. Po končanem preizkusu iz ene teme predsednik pozove člana komisije, ki je zadolžen za naslednjo izpitno temo, po zgoraj navedenem vrstnem redu, da nadaljuje s preizkusom znanja.

5. člen

Izpitni dnevnik preizkusa znanja

Izpitna komisija vodi izpitni dnevnik preizkusa zna-

nja. Vsak član komisije po vrstnem redu izpraševanja vanj vpiše postavljena vprašanja posameznemu kandidatu ter oceno njegovega odgovora na vsako vprašanje posebej. Ocene so naslednje:

- od 1 do 5 – nezadostno
- 6 – zadostno
- 7 – dobro
- od 8 do 9 – prav dobro
- 10 – odlično

Šteje se, da je kandidat uspešno opravil izpit iz izpitne teme, če je pozitivno odgovoril na vsa tri vprašanja oziroma vsaj na dve vprašanji, če znaša povprečna ocena vseh treh odgovorov najmanj dobro.

6. člen

Poročilo o preizkusu znanja

Po končanem preizkusu iz vseh štirih tem predsednik komisije pregleda dnevnik ter na podlagi doseženih ocen pri posameznih izpitnih temah ugotovi rezultat preizkusa. O tem takoj seznani člane komisije in jih pozove, da sprejmejo ustrezen sklep. Možni so trije zaključni sklepi:

1. kandidat je uspešno opravil preizkus znanja za detektiva, saj je uspešno opravil preizkus iz vseh štirih izpitnih tem;
2. kandidat je delno uspešno opravil preizkus znanja za detektiva, saj je bil uspešen iz najmanj treh izpitnih tem, vključno z detektivsko dejavnostjo;

3. kandidat ni uspešno opravil preizkusa znanja za detektiva.

V primeru, da je kandidat delno uspešno opravil preizkus, lahko opravlja ponovni preizkus le iz izpitne teme, pri kateri je bil neuspešen. Če je tudi ob drugem preizkusu neuspešen, se šteje, da preizkusa znanja za detektiva ni opravil in mora naslednjič opravljati preizkus ponovno iz vseh štirih izpitnih tem.

Sprejeti sklep predsednik vnese v skupno poročilo, ki je sestavni del izpitnega dnevnika preizkusa znanja.

Poročilo podpišejo vsi člani komisije za preizkus. Če se posamezen član s sklepom ne strinja, se o sklepu glasuje. Sklep je sprejet, če zanj glasujeta najmanj dva člana izpitne komisije.

7. člen

Seznanitev kandidata in izdaja potrdila

Po sprejemu sklepa predsednik komisije pozove kandidata, da pristopi k razglasitvi rezultata preizkusa. Člani komisije vstanejo in stoje poslušajo razglasitev rezultata.

Kandidatu se o opravljanju preizkusa znanja izda potrdilo, v katerem se vnese eden izmed treh možnih sklepov.

Priloga: vzorec izpitnega dnevnika in potrdila

Jože Perko
predsednik PSDZRS

REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE,
Ljubljana, Štefanova 2 (v nadaljnjem besedilu MNZ),
ki ga zastopa g. Mirko BANDELJ (davčna številka 52817652)

in

DETEKTIVSKA ZBORNICA REPUBLIKE SLOVENIJE (v nadaljnjem
besedilu Zbornica), ki jo zastopa predsednik Zbornice
g. Janez JAKLIČ (davčna številka: 759211215)

skleneta:

SPORAZUM

št. 1714-99-42008

o medsebojnem sodelovanju in sofinanciranju izvajanja javnih pooblastil na področju detektivske dejavnosti

1.

Podpisnika tega sporazuma skleneta sporazum o medsebojnem sodelovanju, sofinanciranju javnih pooblastil na področju detektivske dejavnosti, metodologiji za določanje višine sofinanciranja javnih pooblastil ter o nadzoru nad porabo finančnih sredstev za sofinanciranje izvajanja javnih pooblastil.

2.

MNZ in Zbornica, vsak na svojem delovnem področju, izvajata zakon o detektivski dejavnosti (v nadaljevanju zakon) in nadzorujeta zakonitost izvajanja določil zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

3.

Ministrstvo v razmerju do Zbornice:

- daje soglasje k podelitvi ali odvzemu licenc za opravljanje detektivske dejavnosti v skladu z zakonom;
- daje soglasje k programu za preizkus znanja iz 8. člena zakona in k načinu opravljanja preverjanja znanja;
- izvaja nadzor nad spoštovanjem zakonskih določil, in sicer samostojno ali v sodelovanju z Zbornico;
- v primeru ugotovljenih nepravilnosti, ki jih naznani Zbornica po uradni dolžnosti, ukrepa v skladu z zakonom;
- obvešča zbornico o ugotovljenih nepravilnostih in določi rok za njihovo odpravo;

- izvaja ostale naloge v skladu z zakonom in dogovorjenim načinom medsebojnega sodelovanja.

Naloge iz pristojnosti MNZ iz prejšnjega odstavka izvaja delavec, ki ga imenuje minister za notranje zadeve.

4.

Zbornica v skladu z zakonom opravlja naloge, ki pomenijo izvrševanje javnih pooblastil, in pri tem tekoče seznanja MNZ z vsemi problemi, do katerih prihaja na tem področju, pripravlja predloge za razreševanje teh problemov in izvaja odločitve MNZ, sprejete v skladu z zakonom.

5.

MNZ in Zbornica med seboj sodelujeta v vseh skupnih vprašanjih na način, določen z zakonom in tem sporazumom. Med seboj se obveščata o stanju na področju detektivske dejavnosti in ukrepih, ki sta jih sprejela v tej zvezi, ter o njihovih učinkih.

MNZ in Zbornica lahko zaradi uspešne izvedbe dejavnosti iz prejšnjega odstavka ustanovita posebno delovno telo ali organizirata druge oblike medsebojnega sodelovanja.

6.

V skladu z zakonom se naloge, ki jih opravlja Zbornica kot javna pooblastila, financirajo iz sredstev republiškega proračuna. MNZ bo na osnovi tega sporazuma zagotavljalo povračilo stroškov, na-

stalih v zvezi z izdajo licence po naslednji specifikaciji:

a) Neposredni del stroškov izdane licence

vrsta stroška	znesek SIT
materialni stroški (pisarniški material, poštnina)	2.000,00
stroški odločanja o licencah	1.000,00
določitev programa in dopolnjevanje programa*	15.000,00
stroški najema dvorane za opravljanje preizkusa znanja	1.000,00
stroški komisije za preizkus znanja (4 člani x 5.250,00 btto)	21.000,00
potrdilo o licenci, izkaznica, značka	10.000,00
skupaj za licenco	50.000,00

* stroški določitve programa bodo nastali v letu 1999 in bodo obračunani v letih 1999 in 2000

Neposredne stroške izdaje licenc plača MNZ zbornici na podlagi obračuna in seznama izdanih licenc, v roku 30 dni po prejemu na žiro račun št. 50106-637-813178.

b) Posredni stroški

MNZ sofinancira tudi posredne stroške delovanja zbornice, in sicer:

- najemnino prostora za sedež Zbornice... 1/3
- delo sekretarja Zbornice 1/3
- stroške vodenja računovodstva 1/4

Kopije sklenjenih pogodb, ki so podlaga za obračun stroškov iz prejšnjega odstavka, so priloga tega sporazuma.

Posredne stroške plača MNZ kvartalno na osnovi obračuna zbornice v roku 30 dni po prejemu na žiro račun št. 50106-637-813178.

7.

Ministrstvo nadzira namensko porabo finančnih sredstev; ki so dodeljena Zbornici za tekoče proračunsko leto. Zbornica vodi evidenco porabe sredstev v skladu s specifikacijo neposrednih stroškov izdaje licence.

8.

Za potrebe priprave proračuna se Zbornica obvezuje, da bo vsako leto do 1. 4. tekočega leta na MNZ dostavila plan izdaje licenc in oceno posrednih stroškov za naslednje leto. To velja že za leto 1999.

9.

Podpisnika tega sporazuma se bosta o spremembi višine stroškov izvajanja javnih pooblastil vsako leto posebej dogovorila z dodatkom k temu sporazumu. Pri tem bosta upoštevala indeks rasti proračunskih sredstev.

Spremembe in dopolnitve tega sporazuma postanejo pravno veljavne, če so podane v pisni obliki

10.

Podpisnika tega sporazuma bosta morebitne spore reševala sporazumno. V primeru, da sporazuma ne dosežeta, spore rešuje stvarno pristojno sodišče v Ljubljani.

11.

Ta sporazum se sklepa za nedoločen čas. Odpovedni rok znaša za obe pogodbeni stranki šest mesecev.

12.

V primeru prenehanja tega sporazuma zaradi odpovedi ene od pogodbenih strank ali zaradi njegovega razdrtja po krivdi ene od pogodbenih strank se medsebojne obveznosti pogodbenih strank urejajo neposredno na osnovi zakona.

13.

Pogodbeni stranki ugotavljata, da ima MNZ v proračunu za leto 1999 za sofinanciranje po tem sporazumu zagotovljenih 2.000.000,00 SIT in da obračunani stroški ne morejo preseči tega zneska.

14.

Ta sporazum začne veljati z dnem podpisa obeh pogodbenih strank.

Ljubljana 25. 02. 1999

Ministrstvo za notranje zadeve
Mirko Bandelj l. r., minister

Detektivska zbornica Republike Slovenije
Janez Jaklič l. r., predsednik

ZZZS – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
Miklošičeva 24, 1507 Ljubljana
☎ h.c. 061 / 17 21 200, 329 084, faks: 061/312 182

**OBMOČNIM ENOTAM ZAVODA ZA
ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE**

Št. 0100-11/36i-99
Ljubljana, 8. 7. 1999

**Zadeva:
POSREDOVANJE OSEBNIH PODATKOV
DETEKTIVOM IN DETEKTIVSKIM
DRUŽBAM**

V zvezi s posredovanjem osebnih podatkov detektivom iz evidence podatkov, katere upravljalec je Zavod je potrebno pojasniti, da 10. člen Zakona o detektivski dejavnosti (Ur. l. RS, št. 32/94) zagotavlja pravno osnovo za tovrstno posredovanje podatkov. Detektiv oziroma pooblaščenec detektivske družbe mora izkazati dokazilo o tem, da je prejel konkretno nalogo, za izpolnitev katere potrebuje podatke iz evidenc. Dokazilo mora vsebovati tudi poimenski seznam oseb za katere ga je pooblastil naročnik. Poleg tega pa se je detektiv oziroma pooblaščenec detektivske družbe v skladu s 14. členom Zakona o detektivski dejavnosti dolžan izkazati z detektivsko izkaznico. Podatki, ki jih posreduje Zavod se detektivu ali detektivski družbi zaračunajo v skladu s cenikom za posredovanje podatkov, ki velja od 1. 5. 1997 dalje.

V zvezi z navedenim je potrebno opozoriti, da po določbah 13. člena Zakona o detektivski dejavnosti, detektiv ali detektivska družba ne sme opravljati nalog, za katere so z zakonom določeni oziroma pooblaščeni policijski in pravosodni organi (kot so posli izterjevanja dolgov pravnih in fizičnih oseb), zato je potrebno, da detektiv ali detektivska družba specificira namen zbiranja podatkov, saj je v primeru posredovanja podatkov neupravičeni osebi ali družbi, Zavod, kot upravljalec zbirk podatkov, v skladu s 24. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov tudi odškodninsko odgovoren kot povzročitelj, v kolikor bi posredoval zahtevane podatke. V zvezi z navedenim je potrebno opozoriti tudi na kazenske določbe Zakona o varstvu osebnih podatkov, ki predpisujejo visoke denarne kazni za kršitve določb navedenega zakona.

Pripravil: Krištof Mlakar, univ. dipl. prav.

*Irena Žagar, univ. dipl. prav.
pomočnica gen. direktorja*

V vednost: Detektivska zbornica RS

Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
1501 Ljubljana, Štefanova 2
☎ 061/125 14 00, 061/132 51 25

Številka: 0016/6-Sl.-9/97
Datum: 26. 2. 1997

**VSEM UPRAVNIM ENOTAM V REPUBLIKI
SLOVENIJI**

**Zadeva:
POSREDOVANJE OSEBNIH PODATKOV
GLEDE NA DOLOČBO 10. ČLENA
ZAKONA O DETEKTIVSKI DEJAVNOSTI
(Uradni list RS, št. 32/94)**

Glede na obvestilo Detektivske zbornice Republike Slovenije, da nekatere upravne enote kot upravjalke zbirk osebnih podatkov detektivom zavračajo vloge za posredovanje osebnih podatkov iz uradnih evidenc, vam sporočamo:

Zakon o detektivski dejavnosti (Uradni list RS, št. 32/94) v 10. členu upravljalcu zbirk podatkov nalaga dolžnost, da detektivu posreduje podatke iz evidence o stalno in začasno prijavljenih osebah, o zaposlitvi in o lastniku avtomobila, če predloži dokazila o tem, da je prevzel konkretno nalogo, za izpolnitev katere potrebuje podatke iz omenjenih evidenc.

Kot dokazilo o tem, da je detektiv prevzel konkretno nalogo, pa velja sklenjena pogodba med detektivom in stranko in pisno pooblastilo.

Ob upoštevanju določb Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list SRS, št. 8/90 in 19/91) ter 10. in 14. člena Zakona o detektivski dejavnosti so upravne enote dolžne posredovati detektivom podatke iz evidence o stalno in začasno prijavljenih državljanih Republike Slovenije in tujcih ter podatke iz evidence o lastnikih avtomobilov. Za posredovanje podatkov o zaposlitvi občanov pa naj se detektivi obrnejo na Statistični urad Republike Slovenije oziroma na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, ki sta pristojna organa za vodenje evidence o zaposlitvi občanov.

Lep pozdrav!

*Vinko Poličnik l.r.
vodja sektorja,
svetovalec ministra*

VSEBINA PRILOGE LETNIK 1999

Zakon o detektivski dejavnosti	7
Statut DeZRS	10
Kodeks detektivske poklicne etike	14
Pravilnik o pogojih za pridobitev in odvzem licence.....	16
Pravilnik o programu in postopku preizkusa znanja.....	19
Priporočilo o vodenju evidence pogodb.....	22
Začasni poslovnik o delu skupščine DeZRS	35
Poslovnik upravnega odbora DeZRS	38
Začasni poslovnik o delu skupščine DeZRS	38
Poslovnik o delu častnega razsodišča DeZRS	45
Poslovnik o delu komisije za preizkus znanja DeZRS	49
Sporazum med MNZ in DeZRS o medsebojnem sodelovanju.....	51
ZZZS: Posredovanje osebnih podatkov.....	53
MNZ: Posredovanje osebnih podatkov.....	53

nadaljevanje s 34. strani

omogočen nadzor nad ljudmi in premoženjem ter različnimi dogodki in dejanji. Dovoljeno jim je bistveno več, kot je dovoljeno policiji in drugim organom formalnega nadzora, ki se zaradi določenih predpisov in navodil neradi približujejo tistim področjem dela, ki so označena kot zasebnost. Pri tem zasebna varnost uporablja tudi najnovejša tehnična in druga sredstva, ki so potrebna za učinkovito in uspešno izvajanje svojih varnostnih nalog in opravil. Poleg tega ima zasebno varstvo tudi določeno prednost, saj si takšna sredstva priskrbi v okviru svojih finančnih možnosti, ki pa so v prvi vrsti namenjena varnosti. Pri policiji seveda ni tako, saj je financirana iz proračuna in dobiva za to le toliko sredstev, kot jih premore proračun, natančneje, kot jih zmore država.

Iz teh in drugih razlogov zasebno varovanje in detektivsko dejavnost uravnava in nadzoruje država. Še več, država daje tudi dovoljenje za takšno delovanje oziroma preko ustreznih organov podeljuje licence za opravljanje dejavnosti na področju zasebnega varovanja oziroma detektivske dejavnosti. Zato poskušajo povsod po svetu ustrezno urediti zasebno varstvo, saj hkrati tudi spoznavajo, da to varstvo dopolnjuje tisto varnost, ki jo glede na ustrezne predpise zagotavlja država s svojimi organi.

Prav zaradi tega je s pravnega vidika eno izmed pomembnih vprašanj zasebnega varstva njegova legitimnost (Pečar, 1992: 145), ki jo vselej določa država preko svojih organov, pri tem pa se v prvi vrsti opira na to, do kod sme zasebnik v zasebnem varstvu, kadar ga plačuje v svojo korist. Zato vse države po svoje in zelo različno organizirajo oziroma dopuščajo organiziranje subjektov zasebnega varstva ter uravnavajo in urejajo druga področja v zvezi z zasebnim varstvom,

kot so izvajanje pooblastil, nošenje in uporaba orožja, uniformiranost in podobno. Pri tem je potrebno opozoriti, da je danes dejavnost zasebnega varstva vse bolj odvisna od naročnika oziroma od varnostnih potreb njegovega vzdrževalca. Zasebno varstvo se vse bolj spušča v področja, ki so na meji zakonitosti, in tudi na področja, ki so v izključni pristojnosti policije in drugih državnih organov. To dela zato, ker zasebno varstvo usmerjata naročnik in lastnik, saj mora biti naročnik pomirjen, da je bilo storjeno vse za zavarovanje tistega, zaradi česar vzdržuje dodatno varstvo, poleg varstva, ki mu ga nudi država.

Širjenje na račun policije

Z naraščanjem bogastva in ob vse večjem prehodu družbene in državne lastnine v zasebno oziroma privatno lastnino se bodo tudi pri nas vse bolj večale potrebe po zasebnem varovanju in detektivski dejavnosti. Zasebnik se bo želel še bolj, kot ga varuje država s svojimi varnostnimi oziroma nadzornimi organi, zavarovati pred različnimi škodljivimi pojavi, proti tatvinam, goljufijam in proti drugim kaznivim ravnanjem ter nasploh pred dejanji, ki bi mu lahko kakorkoli zmanjšala njegovo premoženje. Kakorkoli danes gleda policija na razmah zasebnovarnostnih služb, ali te opravljajo prave dejavnosti, ali je zasebno varstvo uspešnejše, ali je cenejše itn., je dejstvo, da se bo zasebno varstvo v prihodnosti širilo tudi na račun policije.

Opredeliti pooblastila

Ob tem bo nujno potrebno jasno opredeliti pooblastila oziroma pravice in dolžnosti služb in posameznikov, ki bodo opravljale dejavnosti zasebnega varovanja in detektivsko dejavnost, ter ustrezen sistem izpopolnjevanja in usposabljanja, saj lahko iz tuje literature razberemo, da posamezne države pos-

večajo temu področju posebno pozornost. Zato je za zasebno varstvo zelo pomembno, da opravlja svoje naloge in opravila strokovno in profesionalno. Prav zaradi tega zasebno varstvo tam, kjer je že profesionalizirano, že nekaj časa ni več v senci policije in drugih mehanizmov formalnega nadzorstva, temveč jim je enakovreden partner, ki je podobno usposobljen in izšolan, vendar le za drug namen in za določenega naročnika oziroma plačnika.

V Republiki Sloveniji se zasebno varstvo že profesionalizira, razvija in postaja 'blago' na tržišču. Na to pa se velja pripravljati organizacijsko, funkcionalno, operacionalno, pravnoformalno, institucionalno, kriminalno-politično, ekonomsko, tehnološko, družbenopolitično, varnostno, socialno, delovno pravno, etično itn., da bi se izognili raznim zapletom, ki že nastajajo pri nas, in tistim zapletom, ki drugod spremljajo tovrstno dihotomijo in povzročajo konflikte med državo in zasebnovarnostnimi službami, ko se poleg varstva, ki ga zagotavlja država, razvija tudi zasebno varstvo, ki ga zagotavljajo zasebnovarnostne službe, detektivske družbe in detektivi.

SPLOŠNO O VARNOSTI

Varnost posameznika in njegovih bližnjih v okolju, kjer živijo, delajo in bivajo, je ob koncu drugega tisočletja ena izmed ključnih sestavin človekove kakovosti življenja. Vključno s človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami pomeni vrednoto, ki je čedalje pomembnejša v demokratičnih ureditvah, kjer se ljudje, ob upoštevanju svojih pravic in obveznosti, zavedajo tudi svojih pravic do vedno varnejšega življenja (Pečar, 1992: 261). Posameznik torej išče svoje varstvo predvsem v sistemu, to je v določeni ureditvi oziroma organizaciji, saj lahko sebe in svoje bližnje varuje le

do določene meje, ki pa je odvisna od obsega nevarnosti ter okolja, v katerem deluje.

Kaj vse je varnost

Varnost je strukturna prvina obstoja in delovanja posameznika, družbe, države in mednarodne skupnosti. Kot takšna ima različne pojavne oblike, kot so: ideja, cilj, vrednota, potreba, interes, stanje, dejavnost, sistem itn. (Grizold, 1998: 26). Takšne in podobne pojavne oblike veljajo tudi za zasebno varnost, ki se ji v zadnjem času namenja vse več pozornosti. Namen je, da zasebno varnost uvrstimo v okvir nacionalne varnosti sodobne družbe, subjekte, ki jo zagotavljajo, pa v nacionalnovarnostni sistem sodobne družbe.

Seveda pa zasebne varnosti ni mogoče obravnavati mimo varnosti, s katero se danes pogosto poimenuje cela vrsta različnih vidikov človeškega obstoja in delovanja v družbi in naravi. Zgodovinsko gledano je varnost temeljna vrednota medčloveških odnosov, njeno zagotavljanje pa se z nastankom države tudi institucionalizira. Varnost je čedalje bolj varovana človekova pravica in hkrati tudi temeljna dolžnost družbe (Modern Security in Industry, 1977: 242). Varnost je glede na navedeno mogoče opredeliti kot sredstvo za doseg nekega cilja ali kot cilj sam (Edmonds, 1988: 117).

Kjub univerzalnemu značaju pojava sodobne varnosti imajo njegove individualne razsežnosti zelo velik pomen, saj je varnost z vidika posameznika najprej in predvsem individualna potreba, stanje, zavestno hotenje in občutje. Posameznik v prepletanju različnih razsežnosti življenja v sodobni družbi občuti in dojema najbolj neposredno predvsem svoje potrebe in šele nato potrebe na višjih ravneh organiziranja družbene skupnosti. Na individualno varnost oziroma varnost

posameznika v sodobni družbi deluje cela vrsta različnih dejavnikov, ki izhajajo iz same narave kake družbene skupnosti, ki je rezultat njenega zgodovinskega razvoja s poudarjenimi specifičnimi ekonomskimi, kulturnopolitičnimi, vojaškimi in drugimi razsežnostmi. Življenje v družbi nenehno poraja različne pritiske, ki jih posameznik občuti in doživlja kot grožnje svoji varnosti (Grizold, 1996: 109).

Varnost lahko razumemo tudi kot eno od eksistenčnih človekovih potreb, ki se v polni meri izraža šele takrat, ko se človek znajde v kritičnih varnostnih okoliščinah. Nekateri varnost kot dobrotno posameznika uvrščajo takoj za fiziološkimi potrebami (Bučar, 1997: 3). Zato je varnost ena od osrednjih sestavin družbenega življenja in dela, pri tem pa je skrb za varnost eden od ključnih problemov vsake države oziroma družbe.

Varnost lahko najsplošneje opredelimo kot stanje, v katerem je zagotovljen uravnotežen fizični,

duhovni in duševni ter gmotni obstoj posameznika in družbene skupnosti v razmerju do drugih posameznikov, družbenih skupnosti in narave (Grizold, 1998: 26). Varnost je imanentna strukturna prvina družbe, ki zajema tako stanje oziroma določeno lastnost stanja kot tudi dejavnost oziroma sistem. Varnost pa je mogoče opredeliti tudi kot civilizacijsko in kulturno kategorijo, ki zajema vse vidike sodobne varnosti in sicer: gospodarsko, kulturno, politično, socialno, pravno, ekološko, obrambno itn. (Grizold, 1998: 26). Poznamo različne vrste varnosti in sicer: državno varnost, javno varnost, zasebno varnost, požarno varnost, socialno var-

nost, osebno varnost, pravno varnost, varnost pri delu itn., glede na obliko družbene organiziranosti pa lahko govorimo o regionalni, nacionalni, mednarodni in univerzalni (svetovni) varnosti (Grizold, 1992: 63). Ker je področje družbenega življenja zelo kompleksno in gre za različne pojavne oblike varnosti kot so stanja, dejavnosti, sistem, vrednote, potrebe itn., je razumljivo, da razločujemo več razsežnosti varnosti, kot npr. ekonomsko, socialno, politično, državno, javno, nacionalno, požarno, prometno, notranjo, zunanjo, pa svetovno, evropsko itn. (Vršec, 1993: 140).

Pojavne oblike varnosti

Med različnimi pojavnimi oblikami varnosti razločujemo tudi notranjo in zunanjo varnost ter javno varnost. Zunanja varnost se nanaša na vse oblike, procese in okoliščine ogrožanja določene države od zunaj v določenem času. Ta je odvisna od posamezne države in njene moči in od odnosov, ki jih ima z drugimi državami, zlasti sosednjimi, ter od tega, kako jo te države podpirajo, kadar je v nevarnosti, seveda če gledamo na omenjeno problematiko le vojaškopolično, obrambno in ne gospodarsko, kar pa postaja vse bolj bistveno. Notranja varnost pa se nanaša na sposobnost obvladovanja ogrožajočih tokov, procesov, dogodkov ali ljudi znotraj suverene države (Pečar, 1995: 16). Zaradi tega ima vsaka država določeno količino mehanizmov in instrumentov za vzdrževanje notranje varnosti, ki delujejo v okviru pravno-političnega okvira svojih pristojnosti in svojih zmožnosti. Pri tem se je potrebno zavedati, da država s pravnim sistemom daje le okvir za doseganje določene stopnje varnosti in le določene ravni osveščenosti o stanju varnosti, ki ga je šele potrebno zagotoviti. 'Varnost' kot vrednota postaja ob

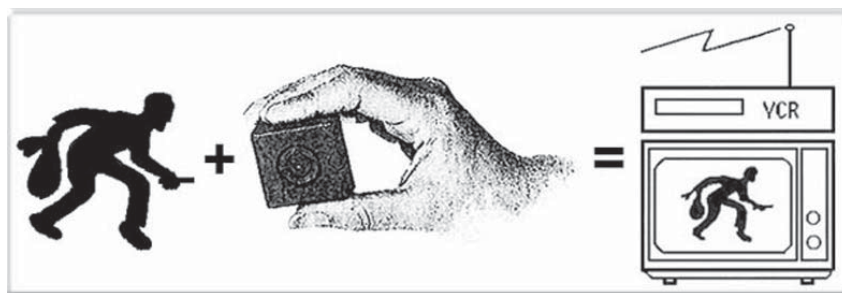
koncu drugega tisočletja ena izmed najpomembnejših in je temeljni pogoj za uresničevanje prenekaterih drugih vrednot, kot so: vladavina prava, spoštovanje človekovih pravic in njihovih temeljnih svoboščin do javne in državne varnosti... Zato je v moderni državi demokracija prvina 'notranje' varnosti, brez 'notranje' varnosti pa ni upati na demokracijo (Pečar, 1995: 16), ali pa je to vsaj močno problematično.

Ne glede na to se posameznik že ves čas človeške zgodovine in še danes v civilni družbi in pravni državi zateka tudi k organizacijam, ki se ukvarjajo z zagotavljanjem varnosti, čeprav je za varnost različnih vrst (javna, državna, ekonomska, socialna, pokojninska, požarna, ekološka itn.) v prvi vrsti odgovorna država. Tu imamo v mislih najrazličnejše oblike organiziranega samovarovanja, zlasti pa zasebno varovanje in detektivsko dejavnost. To pa vsekakor sodi v »notranjo varnost, ki se nanaša na sposobnost obvladovanja ogrožajočih tokov, procesov, dogodkov ali ljudi znotraj suverene države« (Pečar, 1995: 16), in je širša od javne varnosti, saj je ne zagotavljajo le državni organi in državne institucije, temveč tudi drugi organi in institucije ter posamezniki. Pri tem pa imajo pomembno vlogo subjekti zasebnega varstva, ki lahko za plačilo, po pogodbi ali lastniško izvajajo zasebno varovanje oziroma »določeno notranjo varnost«, kar bo v nadaljevanju predmet našega obravnavanja.

ZASEBNA VARNOST

Ob opredeljevanju pojma zasebne varnosti je potrebno izhajati iz pojma varnosti, s katerim se danes pogosto poimenuje cela vrsta različnih vidikov človeškega obstoja in delovanja v družbi in naravi. Seveda pa je varnost širši pojem od zasebne varnosti, saj je zasebna varnost z vidika posameznika najprej in predvsem individualna potreba,

stanje, zavestno hotenje in ne zadnje tudi občutje. Posameznik v sodobni družbi dojema in občuti najbolj neposredno zlasti svoje potrebe, torej tudi potrebo po varnosti, po zasebni varnosti in šele nato potrebo na višjih ravneh organiziranja družbene skupnosti. Če mu je ta varnost zagotovljena, mu omogoča kakovosten obstoj in razvoj ter mirno in varno življenje ter delo.

Pojem zasebne varnosti največkrat opredeljujemo v povezavi z dejavnostjo zasebnovarnostnih služb ter detektivsko dejavnostjo in se pojmuje kot stanje, v katerem se z varnostnimi, preventivnimi in drugimi aktivnostmi preprečujejo in razrešujejo protipravna in druga dejanja, ki so v pristojnosti zasebnovarnostnih služb, detektivskih družb in detektivov. Zasebno varnost lahko opredelimo tudi kot dobrotno, ki jo lahko pridobivamo in uživamo, če smo jo naročili, saj jo zagotavljajo subjekti zasebnega varstva v skladu z zakonom in za ustrezno plačilo.

Zasebna varnost je vselej relativna, saj je odvisna tudi od drugih posameznikov in skupnosti oziroma od namenov in dejanj drugih članov sodobne družbe, ki lahko k varnosti drugih prispevajo, lahko pa jih ogrožajo. Na individualno varnost oziroma zasebno varnost posameznika pa v sodobnih družbah vpliva še cela vrsta različnih dejavnikov, ki izhajajo iz same narave kake družbene skupnosti, ki je rezultat njenega zgodovinskega razvoja s poudarjenimi specifičnimi ekonomskimi, kulturnimi, poli-

tičnimi in drugimi razsežnostmi. Tako življenje v družbi nenehno poraja različne pritiske, ki jih posameznik občuti in doživlja kot grožnje svoji varnosti (Grizold, 1996: 109) oziroma kot grožnje svoji zasebni varnosti (op. avtorja). Zasebno varnost lahko na splošno opredelimo tudi kot stanje, v katerem je zagotovljen uravnotežen fizični, duhovni, duševni, socialni in ekonomski obstoj posameznika v raz-

merju do drugih posameznikov, družbenih skupnosti in narave, oziroma stanje, ki ga zagotavlja tako država kot tudi drugi nedržavni subjekti, kot so zasebnovarnostne službe, detektivi in drugi (primerjaj Grizold, 1992: 63).

Kakor koli gledamo na varnost, je varnost imanentna prvina obstoja in delovanja posameznika, države oziroma družbe in mednarodnega sistema. Tako se varnost nanaša na posameznika, državo oziroma družbo in na mednarodno skupnost oziroma mednarodni sistem. Glede na navedeno se varnost najpogosteje obravnava kot individualna varnost, skupinska varnost, nacionalna varnost in mednarodna varnost. K temu pa lahko upravičeno dodamo tudi zasebno varnost. Ob dejstvu, da gre pri nacionalni varnosti za prizadevanje nacionalne države, da zagotovi varnost vseh članov države pred zunanjim in notranjim ogrožanjem, lahko vidimo rešitev problema individualne varnosti predvsem v vzpostavitvi suverene države, ki naj bi zagotavljala notranji red in mir ter obrambo pred napadi od zunaj (Grizold, 1998: 13).

(Nadaljevanje prihodnjic)

Kako je nastala detektivska zbornica Republike Slovenije

Tine Miložič

Po 1. decembru 1998, ko so delavci organov za notranje zadeve v soglasju s slovenskimi politikami z znano akcijo 'Sever' preprečili tako imenovani 'miting resnice', so se z veliko naglico začeli odvijati dogodki, ki so pripeljali do osamosvojitve Republike Slovenije.

Z nastankom nove države, v kateri je prišlo do korenite spremembe družbenopolitičnega sistema, so bili ustvarjeni tudi pogoji, ki so omogočili zasebno detektivsko dejavnost. V začetnem obdobju so detektivi delali vsak po svoje, svojo dejavnost pa so registrirali v skladu z zakonom o gospodarskih družbah. Bili so brez kakršnih koli pooblastil, skratka, na tem področju je vladala pravna praznina. Takšno stanje je pripeljalo do prvega srečanja štiridesetih detektivov, ki smo se dne 17. 4. 1993 sestali na Brdu pri Kranju, kjer smo smelo postavili zahtevo po zakonski in statutarni ureditvi detektivske dejavnosti.

Na tem srečanju smo izvolili začasni sedemčlanski izvršilni odbor, katerega naloga je bila, da pripravi vse potrebne akte za normalno funkcioniranje detektivske zbornice, ki jo je takrat že predvideval osnutek zakona o detektivski dejavnosti.

Kot predsednik zečasnega izvršilnega odbora se prvi trenutek nisem prav zavedal vseh težav in problemov, ki sem jih skupaj s kolegi moral premagati. Zelo dejavno in konstruktivno smo skušali sodelovati pri oblikovanju predloga zakona in smo v ta namen zakonodaj-

ni komisiji predlagali deset amandmajev, ki pa niso bili upoštevani.

Vse do sprejetja Zakona o detektivski dejavnosti, ki je bil potrjen 27. 5. 1994, se je bilo s policijo, ki je bila predlagatelj zakona, zelo težko pogovarjati, saj so na nas gledali precej zadržano in z veliko mero nezaupanja.

Kljub množici problemov smo dne 21. 10. 1994 sklicali ustanovno skupščino detektivov, na kateri smo ustanovili Detektivsko zbornico, spre-

jeli statut, svoj znak in izvolili legalno vodstvo. Te skupščine se je udeležilo 25 detektivov, ki je vodenje zbornice zaupalo najprej začasnemu izvršilnemu odboru, sam pa sem še na-

prej opravljal funkcijo predsednika.

Z ustanovitvijo zbornice smo praktično prisilili MNZ k večji aktivnosti, saj so na nas neprestano pritiskali mediji, ki jih je naš status zelo zanimal. Takoj smo predložili statut vladi Republike Slovenije, ki je po zakonu dolžna k njemu dati soglasje, saj zbornica opravlja tudi javna pooblastila glede izdaje in odvzema licence in skupaj z MNZ določa program za preizkus znanja.

Soglasje vlade smo dobili 6. 6. 1995, torej smo nanj čakali več kot pol leta, vendar smo bili ves ta čas zelo dejavni, saj smo že pripravili program za preizkus znanja, ki ga je minister za notranje zadeve potrdil 20. junija 1995, imenovane pa so bile tudi izpitne komisije.

Dne 12. 9. 1995 je bila Detektivska zbornica Slovenije registrira-

na, torej je z vpisom v register postala pravna oseba z vsemi svojimi pravicami in obveznostmi. Takrat smo imeli že izdelana potrdila o opravljenih izpitih, licence pa tudi detektivske izkaznice. Na vseh dokumentih je prevladoval naš znak, ki ga je oblikoval akademski slikar **g. Boris Trobec** iz MNZ in predstavlja relief Slovenije s belo, modro in rdečo barvo, ki je prepređen s pajkovo mrežo, ki sega tudi preko meja Slovenije.

Dne 14. decembra 1995 je prva skupina pred šestčlansko komisijo opravila izpit po določenem programu, aprila 1996 pa je bilo v Lipici svečano predanih 26 licenc. Predsedniško funkcijo sem predal v mesecu juliju 1997, ko sem ocenil, da je bilo opravljeno pionirsko delo, pri katerem so mi zelo pomagali: **Pavle Car** (sedaj že pokojni), **Zdravko Renčelj**, **Julijan Torkar**, **Vinko Pavlin**, **Jože Predanč** in **Adolf Kukovec**.

Mislím, da smo se zgoraj navedeni pri ustvarjanju sedaj že uveljavljene Detektivske zbornice Republike Slovenije sestali vsaj šesdesetkrat. Bili smo popolni volonterji in za svoje delo nikoli nismo ničesar zahtevali. Rad bi poudaril, da mi je bilo v veliko veselje delati z ljudmi, ki so vlagali napore zaradi ljubezni do tega poklica, pri čemer so se ves čas zavedali občutljivosti tega dela, ki na določen način včasih posega tudi v človekove pravice in si marsikdaj utira pot po robu zakonitosti.

Upam, da sem s tem prispevkom vsaj nekoliko obudil spomin na dogodke v štiriletnem obdobju, ki bodo soustvarjali kroniko Detektivske zbornice. Sedanjemu vodstvu pa za dosežene uspehe čestitam, saj nadaljnje dejavnosti potekajo v smeri nadgradnje celovske organizacije, ki se že lahko primerja s dosežki podobnih organizacij v drugih državah.

Naša srečanja v Portorožu

Razmišljanje ob tretjih dnevih zasebnega varstva in detektivske dejavnosti v Sloveniji

Danilo Zorn

O vlogi in pomenu strokovnih srečanj ne kaže izgubljati besed. V času, ko je zasebno varnostna dejavnost v državi na začetku, je potreba po iskanju optimalnih poti lastnega organiziranja in delovanja ter sodelovanja in komuniciranja z drugimi družbenimi, predvsem pa varnostnimi subjekti več kot nujnost.

Izkušnje, visoka strokovnost in profesionalnost organizatorjev posveta, ki pojmujejo varnost kot integralno družbeno kategorijo, zagotavljajo, da bo partnerski odnos med državnim in zasebnim varstvom kmalu postal del našega vsakdanjika. To pa pomeni, da bo stopnja varnosti v državi vse višja.

Skrbno izbrana tematska področja vsebinsko in strokovno aktualnih vsebin, ki jih udeležencem posredujejo naši najuglednejši strokovnjaki, dajejo posvetom pomen, ki jim pripada.

Posveti o zasebnem varstvu in detektivski dejavnosti so že od samega začetka zasnovani tako, da so vsebinsko prilagojeni potrebam in interesom – izvajalcem in naročnikom zasebno varnostnih storitev.

Temeljni cilji posvetov so in ostajajo:

- strokovna odličnost – profesionalnost,
- etična pokončnost in moralnost ter
- legalnost in legitimnost.

Ti cilji niso dosegljivi enkrat za vselej. Tako postavljeni cilji pomenijo dinamično ravnovesje, ki se lahko vzdržuje le ob permanentnem usposabljanju, organiziranju in nadzoru vseh varnostnih subjektov.

Z novim organizacijskim pristopom, preverjenim na letošnjem

posvetu, ko je bilo težišče preneseno na tematsko problemske delavnice, je vsem udeležencem dana večja možnost za dejavno vlogo. To je nova izkušnja, vredna tehtnega premisleka za delo v prihodnje.

Spoznanje, da živimo v izjemno dinamičnem obdobju, v katerem sleherni zastoj pomeni velik zaostanek, postavlja tako pred Zbornico za zasebno varovanje in še posebej pred Detektivsko zbornico neodloljivo odgovornost, da svojo organiziranost in dejavnost prilagodita tej družbeni dinamiki. To pomeni, da morata skrbeti za neprestano strokovno, tehnično in organizacijsko usposabljanje svojih članov za nove izzive, ki jih prinašata družbeno-ekonomski in politični razvoj. Storitvi bomo morali še več in stopiti korak naprej, da bi lahko nove izzive pričakali pripravljeni.

Dosedanja praksa potrjuje, da smo na pravi poti. Korak po njej moramo še pospešiti in jutrišnji čas bo naš čas. Storimo to, kajti družba nas potrebuje.

Na temelju teh spoznanj se bo potrebno opredeliti, kako pogosti in kakšni naj bodo nacionalni posveti o zasebnem varstvu in detektivski dejavnosti v prihodnje.

V trenutku, ko so skušnje prvih treh strokovnih srečanj zasebnega varstva in detektivske dejavnosti v Sloveniji za nami in ko jih udeleženci in organizatorji kritično presojamo, je pravi čas za premislek o tem, kdaj, zakaj in kako jih organizirati v prihodnosti:

- kdaj (kako pogosto se sestajati na tej ravni in v tem obsegu),
- zakaj (kateri naj bodo tematski sklopi prihodnjih srečanj, da bi

bila ta strokovno aktualna in izzivalno usmerjevalna),

- kako (oceniti, ali je to edina ali le ena od oblik strokovnega usposabljanja in izobraževanja zasebno varnostnih struktur ter prezentacije novih strokovnih in znanstvenih spoznanj in dilem).

Dosedanja strokovna srečanja zasebnega varstva in detektivske dejavnosti v Sloveniji so potrdila in opravičila potrebo po nadaljevanju te tradicije. Na srečanjih so bila domači in tuji strokovni javnosti posredovana v kritično presojo znanstvena in izkustvena spoznanja Slovenske zasebno varnostne in detektivske stroke.

Primerjalne analize kažejo, da strokovno ne zaostajamo za državami zahodne Evrope in da smo celo bolj organizirani kot naši kolegi v državah razvite Evrope. To nas ne sme uspavati, nasprotno, biti nam mora izziv za še smelejše korake v smeri mednarodnega sodelovanja in povezovanja.

Nacionalne posvete o zasebnem varstvu in detektivski dejavnosti kot odprto, strokovno, praktično in znanstveno teoretično tribuno torej potrebujemo. Detektivska zbornica bo zato tudi v prihodnje sodelovala kot njihova soorganizatorica.

Detektiv

glasilo DeZRS

Izdaja Detektivska zbornica

Republike Slovenije

Tržaška c. 2, 1000 Ljubljana

☎ 061/12 18 730, faks 061/12 18 735

E-mail: detektivska-zbornica@siol.net

Uredniški odbor:

Predsednik Danilo Zorn

Člani: Niko Jurišič, Franc Strle

in Andrej Dvoršak (urednik)

Lektorica: Barbara Šega Čeh

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo

Prispevkov ne honoriramo

Člani prejemajo glasilo brezplačno

Izhaja šestkrat letno

ISSN 1580-2116

Oblikovanje: Andrej Gombač

DTP: GAPRO d.o.o. Ljubljana, gapro@siol.net

Tisk: SET d.d., Ljubljana

Naklada 500 izvodov

Novi kandidati za detektive

Veliko jih je poizkusilo, malo jih je uspelo

Niko Jurišič

Detektivska zbornica je izvedla preizkus znanja kandidatov za pridobitev licence za opravljanje detektivske dejavnosti v jesenskem roku.

Na ta rok (v dneh 9. in 10. 11. 1999) se je prijavilo 14 kandidatov, 6 z visoko in 8 z višjo izobrazbo, največ v starosti med 40 in 50 let.

Zahtevnost programa za preizkus znanja se je pokazala tudi pri uspešnosti kandidatov, saj trije sploh niso prišli (dva od njih sta se opravičila), od ostalih enajst kandidatov pa je bilo pet uspešnih, eden delno uspešen (lahko ponavlja iz ene programske teme) in pet neuspešnih.

Delno uspešni in neuspešni imajo možnost ponovnega opravljanja

preizkusa znanja v spomladanskem roku leta 2000.

Uspešni morajo poslati vlogo za pridobitev licence z vsemi dokumenti, ki se zahtevajo po Pravilniku o pogojih za pridobitev in odvzem licence... (objavljen v prvi številki »Detektiva«). Po podatkih, ki jih imamo na zbornici, le trije kandidati izpolnjujejo formalne pogoje za pridobitev licence, dva pa ne izpolnjujeta pogoja konkurenčne klavzule (dve leti izven MNZ).

Za podelitev licence je trem kandidatom potrebno še soglasje MNZ in sklep upravnega odbora zbornice, ki bo o teh vlogah razpravjal v začetku decembra.

O detektivski fotografiji

Za fotografiranje oseb in izbiro objekta obstaja še eno, nikjer zapisano pravilo, ki ga mora poznati vsakdo, ki se ukvarja s tem področjem. Gre za to, da mora biti oseba na posnetku prepoznavna, da mora biti vidno okolje, v katerem naj bo, če je potrebno, še ena ali dve osebi v njeni neposredni bližini, prav tako mora fotografija omogočati prepoznavo podrobnosti obleke, gibov in predmetov, ki jih ima oseba v rokah. Pri tem goriščnica objekta sploh ni pomembna. Pomembna je le velikost objekta v iskalu vaše kamere.

Vsem tem zahtevam boste torej zadoštili, če boste upoštevali pravilo, da mora oseba »prekrivati« polovico do tretjino iskala vašega fotoaparata. Temu morate prilagoditi objektiv ali oddaljenost od objekta.

(iz knjige: E. Posega in A. Dvoršak: Skrivnosti zasebnih detektivov)

Vizitka – reklama in ogledalo poslovneža

Vizitka predstavlja enega najcenejših in najučinkovitejših elementov trženja storitev, zato je pomembno, kakšna je. Zasebni detektiv naj bi bil resna, zaupanja vredna in urejena oseba, zato ni vseeno, kako se predstavlja in kakšno vizitko ima. Vendar opažamo, da so ravno vizitke šibka točka na-

dobu zbornice. Najprej je bil na vrsti žig, kar ste verjetno že opazili, zdaj vam predstavljamo še vizitko.

Izdelana je v štiribarvnem tisku (logotip je v bavni tehniki) in se ujema s celotno grafično podobo DeZRS. Vizitka je plastificirana. Cena posameznega naročila 200 vizitk je 16.000 SIT, za večja naročila pa se morate o ceni dogovoriti z izvajalcem. Vizitke lahko naročite preko DeZRS ali neposredno pri oblikovalcu GAPRO d.o.o. (telefon 061/139-19-40), Ulica Stare pravde 11, 1000 Ljubljana.

Prav tako lahko na DeZRS dobite disketo z logotipom zbornice v črno-beli in barvni tehniki in v formatu, ki vam omogoča prilagajanje velikosti vašim potrebam, pri čemer se njegova razmerja in kakovost ne spremenijo. Cena diskete in znaka je 1.000,00 SIT. Disketo pošljemo po pošti. Vsak član DeZRS ima namreč pravico, da na svojih merkantilijah (vizitka, dopisi, kuverte, oglasni materiali, spletna stran, itn.) uporablja znak zbornice, toda kakovosten in enoten, kakršnega zagotavlja le naša disketa ali film, ki ga izdelamo na vašo željo.

član detektivske zbornice republike slovenije

Zasebni detektiv

JANEZ POIZVEDNIK
univ. dipl. iur.

Tržaška 2, 1000 Ljubljana
☎ 061 12 34 56
E-mail: janez.poizvednik@internet.com

Št. licence 0099/1999

ših članov. Ne vseh. Nekateri imajo prav lične vizitke, drugi pa neustrezno oblikovane grafične zmazke. Zato se je Detektivska zbornica Slovenije odločila, da pripravi novo celotno grafično po-